

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 21(635) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m. GEGUŽĖS-MAY 20 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

ZENEVOS DERYBOS EINA LABAI BLOGAI IR NIEKO GERA NEŽADA

Pirmiausia Sovietai užkliuvo už stalo, po to už abiejų Vo kietijų ir pagaliau Gromyka pradėjo bauginti ginklais.

Viso pasaulio dėmesys, žino mu į Berlyną „lubas“. Ir taip ma, dabar sutelktas į Genevoje vykstančias keturių valstybių — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos — užsienių reikalų ministrų derybas.

DERYBŲ APIMTIS.

Oficialiai kol kas negalima tiksliai tas derybas apibūdinti. Jeigu jos eity visai gerai, kaip to reikalauja tarptautinė būsena, tai tos derybos būtų labai didelio masto ir plačiai apimtų visas tarptautines problemas, kurios yra būtinos sprendimui.

OPIAUSIOS PROBLEMOS

Už apytikriai šios: taikos su artis nugalėtojų su nugalėtais Antrojo Pasaulinio karo metu; tautų apsisprendimo ir pavergtųjų išsilaisvinimo; padalytų valstybių sujungimo klausimas, kuris be Vokietijos, paimtų Koreja, Vietnamas, Laos ir Kanijos padalinimus; ekonominius bei prekybinius santykius; valstybių sąrašėji mo ir bendradarbiavimo klausimus ir t. t. Derybos apimtų visas iškilnias problemas, kurias neša kasdien kintantis gyvenimas, žmonių prieauglis ir jų noras žmoniškai gyventi.

Deja, kaip jau ir buvo numatyta,

DERYBOS NEDUODA VILČIŲ.

Kad galėtų apimti bent gerą dalį opiųjų klausimų ir kad tie klausimai, kurie bus svarstomi, kad būtų žmoniškai išspręsti. Jau tas vienas faktas, kad derybos prasidėjo ginču dėl to, prie kokios formos stalo atsistės konferencijos dalyviai (rusai pareikalavo tokios formos stalo, kad prie jo, šale jų galėtų prilyti rytinė, jų valdomoji, Vokietija), jau parodo, kad iš konferencijos nėra mažiausio pagrindo laukti ko nors gero. Jau pirmoje savo kalboje Gromyka pradėjo gaudinti rusų jėgomis. Ir reikia pripažinti, kad

VAKARAI RUSŲ BIJO.

Nors ir nemalonu, bet reikia aiškiai nuneigti Amerikos lietuvių spaudos teigimus, kad „Vakarai laimėjo pirmąjį mūšį Genevoje“. Tai yra neteisybė, nes Vakarai pirmąjį mūšį pralaimėjo, ir tai buvo ne „Pirmasis sovietų atstovo pralaimėjimas Genevoje“, bet tai buvo, tiesa, jau ne pirmasis, bet Vakarų pralaimėjimas Genevoje, nes buvo

ISILEISTI MASKVOS SATELITAI

į posėdžius. O ar tame svarbumas, kad jie sėdėtų prie vieno stalo, ar dabar sėdi prie atskiro stalo? Jie jau Genevos derybose sėdi. Ir tai yra rusų, ne Vakarų, laimėjimas.

Bet tai ne vienintelis Vakarų nusmukimas.

VAKARAI VISUR NUSMUKO.

Vakarai atsakė principinio reikalavimo, kuo remiasi visa demokratija — atsakė laisvų ir visuotinių rinkimų. Vakarai atsakė pavergtųjų išsilaisvinimo klausimą bent išskirti, kaip tai buvo padaryta pirmosios Genevos konferencijos metu. Vakarai pasidavė Maskvos diktatui Vokietijos klausimą spręsti jos patiekto reikalavimu. Vakarai pasidavė Rusijos reikalavimui nustatyti skridi

Naujienos iš pasaulio sostinės

PRANEŠA NL BENDRADARBIS

ZENEVOJE NEBŪSIA SUSITARTA

Posėdžiavo PET Lietuvos delegacija, išklausė pirm. V. Sidzikausko pranešimą.

Balandžio 20 d. Strasburge buvo Europos Patariamojo Seimo, visų laisvųjų valstybių atstovų, posėdžiai ir Europos Ministrų Tarybos, visų užsienių reikalų ministrų, posėdžiai. Daug buvę gražių kalbų, bet niekas ne puse žodžio ne užsiminė apie tuos kraštus, kurių atstovų ten nebuvo, nes jie sovietų užimti. Visi išsiilgę Europos stabilizacijos.

Žymiai daugiau dėmesio PET delegatams buvę atkreipta Bonnoje. Ten teko susieiti su vadovaujančiais asmenimis ir spauda. Vokiečiai daug dėmesio kreipė pavergtiems kaimynams. Jiems esą aišku, kad Vokietijos klausimai esą artimi mai surišti su visų jos kaimynų klausimais.

Londono Lietuvos pasiuntinybėje buvo visų trijų Pabaltijo valstybių atstovų pasitarimas, kuriame ir problemos ir darbų derinimas buvęs aptartas. Visose trijose sostinėse: Paryžiuje, Bonnoje ir Londono ne buvę pakartotiniai uztikrinimai, kad Pabaltijo valstybių ir korporavimo į Sovietų Sąjungą niekas nemana pripažinti.

PET pasiuntė kelis savo stebėtojus į Ženevą, tarp jų du lietuvius — St. Lozoraitį ir dr. A. Gerutį. Buvusios iš anksto sudarytos sąlygos, kad kai kurių didžiųjų valstybių delegacijos, užsienių reikalų ministrų vykstamoje konferencijoje, palaikys kontaktus su PET stebėtojais.

Bendrai Europoje vyraujanči nuomonė, kad šiuo kart su sovietais Ženevoje nebus susitarta.

Kor. ● Dėl Kun. Jankaus, kuris yra labai veiklus BALFo reikla ly vedėjas, eina kova visame New Yorke.

● Kaune mirė dail. Dobužins kio žmona Putvinskaitė.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS

P. TAUTVAIŠAS — ČIKAGOS ŠACHMATŲ MEISTERIS

Gegužės 10 d. pasibaigusio se Čikagos miesto šachmatų pirmenybėse Pov. Tautvaišas užtikrintai laimėjo I vietą, iš 8 galimų surinkęs 7 taškus. Jis nepralaimėjo nė vienos partijos, o tik 2 sužaidė lygiomis. P. Tautvaišas šiuo metu jau turi du titulus: be Čikagos meistertystės, jis dar yra Illinois meisteris. Meisteris Tautvaišas priklausė Neries sporto klubui ir netrukus dalyvaus šio klubo finalinėse šachmatų pirmenybėse, o liepos mėn. 2 — 5 d. d. žada žaisti didžiuliam turnyre Milvaukės mieste.

Čikagos pirmenybėse dar žaidė V. Palčiauskas, K. Jankauskas (surinko 5 taškus) ir Vl. Karpuska (3,5 tšk.).

BUS VISUS DOMINANTIS SPEKTAKLIS

Gegužės 23 d. Čikagoje lan kysis Clevelando teatralai, kurie Jaunimo centre parodys daug diskusijų sukėlusį A. Landsbergio veikalą „Penki stulpai turgaus aikštėje“.

MIRĖ BOLŠEVIKŲ KANKINYS

Bolševikų kankintas ir kalintas Aleksandras Grigaliūnas

SVARBUS, RIMTAS SUVAŽIAVIMAS

Brooklyne, L. Piliečių klubo patalpose, vyko ALB Rytinių pakraščių, nuo Baltimo rės ligi Bostono, švietimo darbuotojų, apygardų ir apylinkių atstovų suvažiavimas, apie 60 atstovų.

Pagrindiniai klausimai: mokyklų, mokytojų ir iš viso li tuanistinio švietimo klausimai.

Suvažiavimą pradėjo New Yorko apy. pirm. J. Šicpetys. Prezidiumą sudarė: Dilis iš Newark, Bagdonas iš Hattfordo, Raugas iš Philadelphiajos Sekretoriavo: Dimas iš Brooklyno ir Barzdukas iš Kerny, N. J.

Sveikino konsulas V. Stašinskas, Vliko ir LLK vardu dr. A. Trimakas ir kt.

Organizaciniais reikalais pranešimą padarė ALB valdybos pirmin. St. Barzdukas, izdin. Staniškis, dr. P. Vileišis. Diskusijos ėjo gyvos, pasiūlymų ir sumanymų daug, bet nusi skundžiama dėl vykdymo.

Antroje suvažiavimo dalyje buvo specialūs mokyklų teikiamų referatai: Balčiūno apie li tuanistinio mokytojų JV padėti. Esą mokosi apie 6000 mokytojų. P. Tamulis apie naujų programų ir vadovėlių paruošimą, V. Čiziūnas apie šeimos ir mokytojų santykius. Ir referatai ir dėl jų diskusijos buvo pasigerėtina.

7 val. vak. buvo meninė dailis. Stiprus altas A. Juodytė, muzikui A. Mrozinskui akompanuojant, pūdinau dainų. Po koncerto buvo bendros vaišės.

Sekmadienį buvo apsvaistytai finansų ir kiti klausimai. Pirmą nutarimai.

Mielai kanstatuoti didelį mūsų pražiliusių pedagogų susirūpinimą svarstomomis problemomis, lygiai susirūpinimą, kad būtų mokytojų li tuanistų prieauglis.

● Dr. J. Šveikauskaitė atvyko į New Yorką per Montrealį iš Lenkijos.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 9 ir 10 d. d. Torontan buvo suvykę daugiau kaip šimtinė akademinių jaunimo — studentijos, susibūrusios į Akademinių Skautų Sąjūdį. Tuo laiku buvo šios vienos iš didžiausių akademinių organizacijų metinis suvažiavimas.

Iš Bostono, New Yorko, Clevelando, Detroito, Urbanos, Čikagos ir vietinio Toronto suvažiavę akademikai skautai dvi dienas Lietuvių Namuose sprendė šį kartą ypatingai svarbius klausimus, buvo paskaitos, pokylis ir vyko meno parodėlė.

Visą šeštadienį įtemptai posėdžiavus, vakare atsikvėptą Toronto skyriaus priėmimo svečiams ir iškilmingame pokylėje, kurį atsilankė eile garbingų svečių, kaip mn. Gylis, J. Matulionis su poniu, V. Meilus su poniu, kun. P. Azubalis, Tėv. P. Barisa, vienas iš Korp! Vytis steigėjų fil. K. Grigaitis, J. R. Šimanavičius su poniu, vietos skaučių tūntininkė D. Keršienė ir p. Keršys, dail. Valius su poniu ir dail. A. Tamošaitis, dail. K. Rakus ir kt. Pakėlus tostą už Lietuvą, ir po vakarienos, apie individo problemą modernia me pasaulyje kalbėjo Sąjūdžio filisteris St. Kairys. Pristačius garbės stalo svečius, dail. T. Valius komisijos vardu Daliai Meilutei įteikė meno parodėlės pirmą premiją. Pokylis baigtas Gaudeamus. Večiau buvo šokiai.

Sekmadienį šv. Jono bažnyčioje kun. P. Azubalis pasakė pritaikytą pamokslą ir kun. J. Gutauskas atlaikė šv. mišias. Sekė dar pora posėdžių, bendri pietūs ir galop uždaromasis posėdis. Čia raštu suvažiavimą sveikino JAV liet. studentų sąjoda, negalėję dalyvauti ASS skyriai bei filisteriai, Korp! Neo Lithuania Toronto sk. ir vyriausias skautininkas St. Kairys, paskutiniame savo vie šame žodyje prieš pasitraukdamas iš ilgamečių pareigų, aka demikus kvietė skirti uar daugiau jėgų jaunimo — skautų pedagoginiam vadovavimui dar bui.

Posėdžio užbaigai apie liaudies meno kūrybą kalbėjo iš Kingstono atvykęs dail. A. Tamošaitis. Kalbėtojas gyvu ir samojungu žodžiu aptarė liaudies kūrybos nuosirdumą, tikrumą, jos vaidmenį modernioje kūryboje, pasisakė prieš liaudies meno perdavimus ir įjun

PILIETYBĖS SAVAITĖ MONTREALYJE

šiemet praėjo su nemažomis iškilėmis, kurių metu labai daug dėmesio paskirta naujiems ateiviams, gražiai juos įvertinant ir iš jų laukiant savo tautos kultūrinio įnašo.

Be eilės akademinių pobūdžio rengimų, kuriais rūpinosi spec. komitetas, penktą dieną vyko pagrindinės iškilės Pilietybės skyriuje, Guy gatvėje (1247 nr.), o kulminuotė buvo pasiekta didžioji Montrealio savivaldybės rotušėje, kur vyko iškilmingas pilietybės dokumentų įteikimas naujiems kanadiečiams.

Didžioji rotušės salė vidury turėjo garbės prezidiumą, už kurio išrikiuotos 26-šių tautų bei valstybių, o šių tarpe ir Lietuvos, vėliavų. Tas reišks, kad tą dieną Kanados pilietybę gavo 26 tautų žmonės — Anglijos, Prancūzijos, Italijos, Lietuvos, Vengrijos, Indonezijos, Korejos, Estijos, Lenkijos, Vokietijos, Filipinų, Rumunijos, Egipto, Afrikos valstybių ir t. t.

Iš lietuvių pilietybę gavo inžinierius Vaclovas ir Genovaitė Kongelienė, prieš tai gyvenę Argentinoje, Brazilijoje, Venecueloje, bet galų gale apsisprendę pastoviai įsikurti Kanadoje, Montrealyje.

Iškilmę pradėjęs p. P. F. King, paeiliui kvietė kalbėti Me R. Deguire, Fed. parlamento narį E. Chambers p. L. Beaupre, p. J. Longlois ir dokumentus įteikti keliems asmenims, o pirmuoju buvo miesto meras senatorius Sarto Fournier, kuris pasakė labai gražią ir simpatin

Montrealio lietuvių Skautų Vyties tautinių šokių grupės vado vas Juozas Piečaitis patenkin tas dideliu konkursiniu laimėjimu (pirma vieta lietuvių ir prancūzų šokių) ir už tai gautą taure.

gimus į moderniąją kūrybą — meną, literatūrą, muziką — tegali būti atliktas tikrai tikrų kūrėjų, išgyvenusių į liaudies meno dvasią, bet ne žmonių be beždioniaujančių nepaprastų formų. Tie žmonės liaudies menui esą padarę žalą — ne taip lengvai ir greitai teatitai somą. Dial. A. Tamošaitis širdingai perduota paskaita buvo palydėta ilgu plojimu.

Šiame Akademinių Skautų Sąjūdžio suvažiavime nuspręsta eilė klausimų, lemtingų Sąjūdžio ateities krypties. 600 narių ir vis besiplečiančios organizacijos ir aplinkos kintančių sąlygų pasėkoje nutarta pertvarkyti organizacinę struktūrą: ASS padaliniai Akad. Skaučių Draugovė ir vyrų Korp! Vytis sujungiami. Vien balsiai nutarta išstoti iš Liet. Skautų Brolijos ir Seserijos, pasiliekančios Skautų Sgoje auto nominiu vienetu; steigti moks la baigusių bei ji nutraukusių atskirą nuo studentų sąjungą ASS rėmuose.

Suvažiavimas praėjo darniai bei sklandžiai ir turėjo smagią jaunatvišką nuotaiką. Rengė ju buvo Toronto skyrius, o rengimo vyriausio koordinato rium Gytis Šernas. Įvairiom komisijom vadovavo V. Šernas, A. Kulys, M. Slapsys, N. Bersėnaitė, D. Meilutė, B. Gri daitytė, V. Bersėnaitė, V. Kvedaras, B. Vaškėlis.

Pokylį mokamai vedė Regi na. Kulienė.

gą kalbą, pakartotinai pažymėjęs, kad Kanadoje visi esame ateiviai, bet gavę Kanados pilietybę sudarome Kanados tautą. Šios Mero kalbos pagrindinis šūkis buvo plakatais išrašytas ir iškabintas prie garbės prezidiumo stalo: „Nous sommes tous des immigrants“ — visi mes esame ateiviai. Bet meras pabrėžė viltį, kad kiekvienas, kiekvienos tautos, naujas ateivis, mylėdamas ir neužmiršdamas savo tautos, Kanadai duos visa geriausia, ką jis yra atsinešęs iš savo tautos, ypač kultūros vertybių.

Buvo daugiau kalbų, sveikinimų, linkėjimų ir buvo meninė programa, kurią išpildė tautinių šokių mėgėjų grupė (prancūzų), bet pašokusi ke lių tautų šokių, apsirėngusi kiekvienai tautai būdingais drabužiais. Šion iškilmėn lietuvių atstovauti buvo pakviesti inž. J. Bulota ir red. J. Kar delis.

● Vaupšas Antanas, mokyklos vedėjas, girdėti ruošiasi ilgesniam laikui išvykti į Europą.

AUKOS „N.L.“

D. Šurna, Tillsonb., Ont. 5.—
P. Jakubka, Mtl. 2.—
J. Tumosas, T-to, Ont. 1.—
P. Botyrius, Mtl. 1.—
L. B. Lethbridge, Alta. 2.—
J. Jauneika,
Straffordville, Ont. 1.—
J. Tonkūnas, Tr-to, Ont. 1.—
Nuodėrdū srėmėjams ačiū!
NL

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Joninių klausimu

JONINĖS GALETŲ BŪTI TRADICINĖ VILNIEČIŲ
SVENTĖ

Joninių klausimas Kanadoje yra tapęs savotiška aktualia, nes dėl jų jau kelinti metai vyksta diskusija, kuri ligi šiol nesulaukia konkretesnio ir patiesnio sprendimo. Atrodo, kad jau metas būtų visiems apsispręsti ir tvirtiau nusistatyti.

Joninės savo kilmę turi gilesnėje praeityje. Krikščionybė išgalejęs, Joninės yra įgavusios bažnytinės šventės formą ir prasmę. Bet, greta to, liko ir ta tradicija, kuri turi tautinį antspalvį ir liaudišį pobūdį. Joninės glūdi lietuvių tautos, ypač liaudies, tradicijoje, su sietoje su savaiminga mistika.

Neprisklausomoje Lietuvoje Joninės buvo tradicinė šventė, buvusi ant pavasario ir vasaros ribos, po pavasariinių darbų poilsio, prieš pat didžiulius vasaros darbus. Lietuvos liaudies Joninės išgyvendavo savaimingomis nuotakomis, kurias būrė pasakos apie „pačio žiedą“ ir padavimai.

Neprisklausomybės laikais Joninės iš kaimo buvo atneštos į miestą, kuris davė joms savaimingą formą, siejamą su giliomis senovės papročiais. Didžiosios jų iškilnės vykdavo Rumbyno kalne, kur dar prieškrikščioniškas laikas jos vykdavo. Į Rumbyną suplaukdavo masinės ekskursijos. Ten vykdavo savaimingos iškilnės, turinčios gilią senovės tradiciją.

Joninių tradicija Lietuvoje buvo tokia stipri, kad ir Lietuvos okupantas neįstengė jos panaikinti, todėl jau pernai ji buvo atgaivinta ir net išplėsta.

Joninių tradicija Kanadoje iškilmingesne forma atgaivino Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą — VKLS. Tai yra graži idėja ir ypač yra naudinga, kad ji turi labai svarbų tikslą — palaikyti gyvą amžinosios

VILNIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas 1959 m. gegužės 30-31 dd. Detroit, Mich., Hispanos Unidos viešbučio didžiojo salėje (3570 W. Vernon ir 25 Street kampas). Dienotvarkė, gegužės 30 d.

1. Nuo 9 iki 10 val. atstovų registracija.
2. 10 val. suvažiavimo atidarymas — Detroito Sk. pirm. A. Misiūnas.
3. Darbo prezidiumo sudarymas.
4. Mandatų ir rezoliucijų komisijų sudarymas.
5. Centro V-bos pranešimas — A. Juknevičius.
6. Kontrolės K-jos pranešimas — St. Santvaras.
- 6a. Vliko atstovo pranešimas — Alen a Deveniene.
7. Skyrių atstovų pranešimai.
8. Diskusijos dėl pranešimų.
9. „Vilnius Lietuvos Gyvenime“ leidinio eiga — J. Cicėnas.
10. Vilniaus Metraščio leidimas — St. Grižė - Jurgelevičius ir F. Kirša.
11. Vilniaus Spaudos Fondo įstatų svarstymas, — ref. S. Grižė-Jurgelevičius.

Lietuvos sostinės — Vilniaus ir visų to krašto amžiais skriaudiamųjų, niekinamųjų ir naikinamųjų lietuvių.

Kyla klausimas: Ar nebūtų prasminga ir gražu, kad visi Kanados lietuviai Jonines paskirtų Vilniaus ir skriaudžiamųjų lietuvių naudai? Paren gimai, gegužinės ir visaip kitaip surinktos Joninės lešos galėtų eiti VKLS.

Iš vienos pusės, yra lietuvių, skriaudžiamųjų, kuriuos reikia paremti, palaikyti, pagosti ir sustiprinti. Iš kitos, kas yra dar svarbiau, Vilniaus nušvietimui ir lietuviškam populiarinimui yra būtina speciali literatūra, menas, muzika, moksliniai darbai, kurie visie ms įrodytų, „kad Vilnius buvo mums, kaip akis, kad švietė jis Lietuvai, tėvynei mūsų“. O kad jis ir ateityje toks būtų, tenka tuo rūpintis ir tam ruoštis.

Jonines pakelti iš vardinių, nors ir populiarių, „rango“ ir lietuvišką tradiciją, kurią vertintų ir puoselėtų visi Kanadoje lietuviai, būtų labai naudinga. Vilniečių entuziastų būrelis, susibūręs Niagaros Pusiasalyje, daug jau šia prasme padarė. Už tai jiems priklauso augštas įvertinimas. Bet, atrodo, kad visai jau buvo pabrėžęs laikas ir sąlygos, kad Jonines padarytume tradicinę šventę plačia prasme ir kad visai būtų prasminga ją skirti tiksliai apibrėžtam tikslui — Vilniaus reikalui.

Ar nebūtų geriau, kad būtų atsisakyta minėti Želigovskio smurto dieną, kuri yra perdėm neigiamo pobūdžio, ir Vilniaus diena padaryti būtent Jonines, kaip visiškai teigiamą, pozityvų reiškinį?

J. Kardelis.

12. Šalpos reikalai, — ref. K. Baronas.
- 12a. Ateities veiklos gairės — Al. Dundulis.
- 12b. S-gos įstatų keitimas — Al. Dundulis.
13. Vilniaus Bičiulių Sąjungos steigimas, — ref. V. Kulbokienė.
14. Suamnymai.
15. Rezoliucijų ir sveikinimų priėmimas.
16. Darbo posėdžio uždarymas.

8 val. vakaro ten pat bendra vakarienė-banketas.

Gegužės 31 d.

1. 11 val. iškilmingos pamaldos šv. Antano Lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamokslą skaitys kun. Panavas.
2. 12 val. 30 min. akademi ja Hispanos Unidos viešbučio didžiojo salėje;
 - a. Akademijos atidarymas ir prezidiumo sudarymas (A. Misiūnas).
 - b. Sveikinimai.
 - c. Želigovskio žygio į Vilnių padariniai, — skaito A. Juknevičius.
 - d. Meninė dalis.
 - e. Akademijos uždarymas.

VKLS Centro Valdyba.

Sibiro tremtinę

ELZBIETĄ MIŠKELIŲNAI TEBULOTIENĘ
PALYDINT AMŽINYBEN

Nelaukta liūdna žinia. Baigdamas persigti gripą — Lietuvoje — tėviškoje, neseniai grįžusi iš Sibiro tremties 1959 m. vasario 5 d. mirė mūsų mylima Motinėle Elzbieta, O. Miške liūnaitė-Bulotienė. Vargšė Motinėle labai laukė besugrįžtančios iš Sibiro tremties savo vienintelės pasilikusios (vyresnioji dukterė Veronika žuvo 1958 m. liepos 5 d. griaustinio nelaimės) dukros, kurias tremtis buvo perskyrusi prieš 11 metų, bet tik pusantros dienos nedalaukė.

Senais katalikiškais papročiais, palydima trijų sūnų, dukters ir anūkų, bei suvažiasusių giminių, artimų ir kaimynų, per parapijos bažnyčią Motinėle palaidota šalia senelių bei jos artimųjų Leliūnų kapus.

Motinėle gimė 1875 m. Kušneriūnų kaime, Užpalių parapijoje, Utenos ap. Jos tėvelis, Miškeliūnas, buvo vienas iš vyskupo Baranausko (Anykščių šilėlio autorius) pusbrolis ir lankė kunigų seminariją. Per vienas vasaros atostogas pas anykštiečius gimines mūsų senelis susipažino grakščią dainininkę Dičiūtę, bei ją vėliau vedė ir sugrįžo bei pavyzdinčiai ūkininkavo savo tėvų ūkyje.

Mūsų motinėle, kaip ir kitos dvi jos seserys — veliau motinėle ir Gaigalienė — buvo gražiai buvusio seminaristo išauklėtos, išmokintos skaityti ir rašyti, gi motinėle ypatingai buvo apsišaukusi ir kaimo poetė — nepakeičiama apylinkės dainininkė. Ji dešimtimis turėjo užrašytų jos mylimų dainuojamų dainų — giesmių, iš kurių nemaža dalis buvo jos pačios papildytų — eiliuotai sukurty. Pavyzdžiui:

„Leidžiu balselį — žaliojona
girelėn —
Būdamas „smūtnas“ — „tiesų
kis paukštelis!“...
buvo prieiluiuota net keli puslapiai.

Augdama Lietuvos atgimimo (Kudirkos, Basanavičiaus, Vileišio (jos giminė) laiku, buvo didelė lietuviškos knygos mylėtoja ir jų turėjo pilną „ku parą“. Jas skaitė ir nenuilstamai aiškino kitiems.

Mūsų tėvelis Gulaių vienkiamio Bulota „išpasogijęs“ šešias savo seseris ir brolį Joną (mirė 1941 m. New Yorke) išleisęs Amerikon į ieškojosi netik tinkamos stambesniai ūkiui šeimininkės, bet dar ir su dideliu kraichu — „pasoga“ mergaitės. Ir nenuostabu, kad tokia tesurado tik trečioji, už 30 km, parapijoje.

Jei tėvelis mėgo šauniai pasirodyti, pasilinksinti bei ne užmiršti savo draugų, tai mamytė pasižymėjo taupumu, tvarkingumu, bei ypatingu darbštumu ir nesigailėtu vargšams išmaldos. Nei prie darbo, nei prie stalo, nei dėl poilsio ar švenčių neskyrė savo vaikų nuo kitų ūkio darbininkų. Dėl to buvo visų mylima ir gerbiama.

Visoje apylinkėje mamytė buvo žinoma kaip vaistinė, bei nuo daugybės ligų žinojo vaistus ar gydymas žoles. Buvo viena iš populiariausių — patikimiausių „bobočių“ — akušerių, vestuvių vedėjų ar laidotuvių nepamainoma giesmininkė.

Ne tik iš reikalo, bet ir iš pagėmimo nenuilstamai verpė ir audė ploniausias drobėles, mar gus audeklus ar vilnonius rietimus.

Kai paskutinį kartą rudenį 1943 m. apsilankiau tėviškoje, tai palikau mamytę beverpiant, gi tėvelis, supratęs, kad aš nenakvosiu, man dviračiu jau per sodo kelią beatsitoli naničiam, lyg nujausdamas, sušuko: „Juozai, sugrįž!“

Mamytė išauginus septynių vaikų, labai rūpinosi, kad mes būtume mokinti ir religingi. Tam paaukojo visą savo gyvenimą. Visi be išimties ant jos kelių ir dažniausiai prie rėlio išmokome skaityti ir melsis. Pati priklausydama nuo

seno prie įvairių organizacijų, džiaugėsi ir gėrėjosi mus ma tydama skautais, pavarasini kais, šauliais, kareiviais ir kari ninkais, pagaliau baigusius au gštuosius mokslus.

Jaunystėje pajutusi svetimųjų priepauidą, pernešusi abu karus, žiauriai pergyveno dabartinę tėvynės nelaimę. Matė kaip „išlaisvintojai“ sunaikino ūkį: suspausta širdimi sekė, kaip bolševikų praeinantieji raudonarmiečiai šaudė ir jos be bėgantį sūnų, kaip suimami ir šaudomi kaimynai, kaip tėvelis ir brolis tampomi po dabokles — kalėjimus, dažnai ją vieną palikdami namuos. Dažnai 70 metų senutėlė surinkus maisto likučius, nešdavo pėsčia 16 km saviesiems į Utenos kalejimą.

Pagaliau, kad ir be kaltės, nebežinodami kaip beprickibti, beširdžiai rusų bolševikai ats kyre motinėle ir tėvelį, jau 75 metų senelius, nuo jų vienintelio pasilikusio namuose sūnaus šeimos ir visus 1950 m. iš vežė į Sibiro taigas (Krasno jarsko šiaurinė) pusbadžiavimui, šalčiui, nedatekliai ir nežinai. Beširdžiai per visą tremties laiką neleido pasimatyti ir su dukra, dar 1948 m. per didžiuosius lietuvių trėmimus iš vežtą į Sibirą (Irkutsko apskritį).

Dėl visokių nedateklių ir ypatingai dėl stokos vitamini nio maisto, motinėle porą pas kutinių tremties metų liko paliegi — sutinusiomis kojomis ir t. t.

Po 55 bendro gyvenimo metų, sukaupus visas jėgas, motinėle palydėjo visų mylimą tėvelį į amžino poilsio šalčio Sibiro Anach'o pamiškės tremtinių kapinėles. Motinėle išlaukė ir leidimo, ir kaip „herojė“ paskutinėmis pasitikejimo ir pasiryžimo jėgomis sugrįžo, kad ir į sugrįautą — išdraskytą, bet visų mielą tėviškėlę.

Gavus iš mūsų siuntinių — vaistų vitaminų, motinėle net atsigavo, praėjo tinimai ir net pradėjo vaikščioti.

PRIE MOTINOS KAPO

Kai tu grėbei lankoj šienelį,

Kalnely pjovei rugelius —

Giruzė girdėjo tavo balselį,

Aidėjo per tėviškes laukelius.

Ant rankelių mus išnešiojai,

Prie ratelio mus išmokinai —

Maldas nenuilstamai vis kartojai,

Dievulio laimės mums prašei.

Tėvynės nelaimėj apleidom savąjį kampelį,

Jūs iškeliaivot nelemtom tremtin.

Amžiams tenai apverkus mylimą Tėvelį,

Tu, senutėlė, sugrįžai savojon šalin.

Visada tave karštai mylėjom,

Kuždėjom tau — matėme sapnuos, —

Kad mūs tebelauki — žinojom,

Ilgės akies pražiūrėjai vakaruos.

Kelionėj išvargus dabar jau pailsėki,

Senolių kapuos po svyruonėliu —

Saulutė lai tau šviečia — nebekentėki —

Klausykis paukštelių ulbant sparnuotu vėjeliu.

Mintimis kapą tavo dažnai lankysim,

Papuošim — pasodinsim laukų gėleles. —

Tyliai maldose ašaras šluostysim,

Tau paniūnuosim Tėvynės daineles.

Jei Augščiausias leis, tai mes sugrįšim

Pasiguosti po svyruonėliu —

Senolių ir tavo kapą apkabinsim,

Bučiuosim šventą žemelę ir tave kartu!

Montreal. 1959. III. 3.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

SESTOJI LIETUVIŲ DIENA

Gegužės 12 d. L. D. Organi zacinio K-to pirm. V. Kazlauskas, KLB-nės pirm. J. Varana vičius ir kun. Dr. J. Tadaras kas buvo priimti miesto rotušėje Hamiltono burmistro p. L. D. Jackson. Lietuvių atstovai nušvietė mūsų tautiečių gyvenimą šiame pramoningame Kanados mieste, pareikšdami kartu užuojautą burmistru dėl jo pergyventos ligos. Ne žiūrint, kad miesto galva, dar nėra visiškai pasveikęs (vaikščioja su lazdele), tačiau jis gyvai domėjosi lietuvių gyvenimu.

Supažindinus su rengiamu Kanados Lietuvių Diena, L. D. Jackson gerai prisiminė įvykius šventę Hamiltone 1953 m. Paprašytas būti šeštosios Kanados Lietuvių Dienos Garbės Globėju, Hamiltono burmistras mielai sutiko, kartu pareikšdamas, kad šioje šventėje jis dalyvaus su Ponio. Šiuo oficialiai ir skelbiame, kad Vitosios LD Garbės Globėju yra Hamiltono burmistras L. D. Jackson (His Worship L. D. Jackson Mayor of the City of Hamilton), tad mūsų tautiečiai, rašydami apie šią šventę angliškai spaudoje, ar būdami angliškai kalbančios visuomenės tarpe, gali ir net privalo tai pažymėti. Be to, p. Burmistras kas savaitę turi spaudos ir radijo konferencijas, kuriose atstovai supažindinami su numatomais miesto darbais ir svarbesniais įvykiais. Ir čia p. Burmistras pasiūlė šią šventę išgarsinti, nes kaip pareiškė L. D. Jackson, tai nėra vien tik lietuvių uždaras įvykis, bet taip pat svarbus ir reikšmingas viso Hamiltono m. įvykis. Lietuvių delegacija buvo užklausta, kurioje salėje įvyks šešmadienio koncertas. Atsakyta, kad vieta galutinai dar nenustatyta. Tuo metu p. Burmistras pats pasiūlė virš 1000 žiūrovų talpiančią Westdale salę, sumokant 60 dol. Board of Education. Tai čia po vizito pas p. Burmist rą, nuvykta į Palace kiną (talpina 2007 svečius, šalia kino yra lengvų mašinų statymo aikštėlė, viduje veikia vėdinimo sistema, pats pastatas yra miesto centre) ir jis paimtas šešmadienio koncertui už 200 dol.

Paskutiniame LD Organizaciname K-to posėdyje pasiūlyta į Garbės K-tą, kviešti (be jau sutikusių p. L. D. Jackson): J. E. vysk. J. F. Ryan, J. E. vysk. V. Brizgys, kun. Dr. J. Tadaras, kun. A. Trakis, Im. ir piliet. minist.

Deja paskutinio savo troškimo — dar pamatyti visus savo vaikus — nebesulaukė. Išsėkis miela motinėle priešenos močiutės ir trijų vaikų bei senelių tiek daug kartų tavo lankytuos šventos žemelės Leliūnų kalnelio kapuose.

Mes gi pasilikę, dažnai tau paniūnuosim kuklius tavo gyvenimo posmelius: Nuliūdęs Tavo sūnus Juozas su šeima.

Deja paskutinio savo troškimo — dar pamatyti visus savo vaikus — nebesulaukė.

Išsėkis miela motinėle priešenos močiutės ir trijų vaikų bei senelių tiek daug kartų tavo lankytuos šventos žemelės Leliūnų kalnelio kapuose.

Mes gi pasilikę, dažnai tau paniūnuosim kuklius tavo gyvenimo posmelius:

Nuliūdęs Tavo sūnus Juozas su šeima.

PRIE MOTINOS KAPO

Kai tu grėbei lankoj šienelį,

Kalnely pjovei rugelius —

Giruzė girdėjo tavo balselį,

Aidėjo per tėviškes laukelius.

Ant rankelių mus išnešiojai,

Prie ratelio mus išmokinai —

Maldas nenuilstamai vis kartojai,

Dievulio laimės mums prašei.

Tėvynės nelaimėj apleidom savąjį kampelį,

Jūs iškeliaivot nelemtom tremtin.

Amžiams tenai apverkus mylimą Tėvelį,

Tu, senutėlė, sugrįžai savojon šalin.

Visada tave karštai mylėjom,

Kuždėjom tau — matėme sapnuos, —

Kad mūs tebelauki — žinojom,

Ilgės akies pražiūrėjai vakaruos.

Kelionėj išvargus dabar jau pailsėki,

Senolių kapuos po svyruonėliu —

Saulutė lai tau šviečia — nebekentėki —

Klausykis paukštelių ulbant sparnuotu vėjeliu.

Mintimis kapą tavo dažnai lankysim,

Papuošim — pasodinsim laukų gėleles. —

Tyliai maldose ašaras šluostysim,

Tau paniūnuosim Tėvynės daineles.

Jei Augščiausias leis, tai mes sugrįšim

Pasiguosti po svyruonėliu —

Senolių ir tavo kapą apkabinsim,

Bučiuosim šventą žemelę ir tave kartu!

Hon. E. Fairclough, Ontario premj. Frost, Radio kom. E. Hyder, kar. maj. R. G. Seville, Gen. Konsulas V. Gyls, PLB pirm J. Matulionis, K. V. pir. V. Meilus, NL Red. J. Karde lis ir TŽ Red. A. Šapoka.

Fizinio Auglėjimo ir Sporto K-tas balandžio 30 d. raštu, oficialiai įgaliavo Hamiltono LSK Kovą surengti vyrų ir moterų krepšinio ir stalo teniso rungtynes, tarp Kanados ir JAV lietuvių rinkinių. Šios varžybos bus pirmos tokio pobūdžio šiame kontinente, tad FASK-tas nutarė joms iš anksto pasiruošti, kviesdamas Kanados Sporto Apygardą ir JAV V rytų ir vakarų Apygardas gražiai su HLSK Kova bendra darbauti.

Artinasi atostogų laikas. Ne vienas mūsų važiuosime aplankyti giminių ar savo pažįstamų. Mes prašome visų, besilankančių kituose miestuose, garsinti L. Dieną, kartu sutariant su giminėm ir pažįstamais, dar kartą pasimatyti rugsėjo 5-6 d. d. Hamiltone, nes ši šventė bus didžiausia iš visų įvykių.

Malonu, kad LD rado gyvą atgarsį ir mūsų spaudoje. Jau TŽ ir NL vienaip ar kitaip pasisakė p. p. St. Bakšys, K. Luškevičius, G. Skaistys, Sk. St. F. R. Š. ir t. t. Visi jie prisidėjo tik prie LD reklamavimo. Laukiame daugiau ir visie ms iš anksto dėkojame. Tik gaila, kad visi tie asmenys yra klaidingai patalpų klausimu ir formuoti, tad ir savo paskutiniame posėdyje LD C-nis K-tas nutarė duoti spaudai viešą pareiškimą, kad mūsų visuomenė nebūtų toliau klaidinama.

L. D. Inform. Spaudai (K. Baronas).

DEL LIETUVOS PASIUN TINYBES RŪMŲ BRAZILIOJE

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos (PLIAS) Centro Valdyba praneša, kad prieš keletą savaičių skelbto konkurso Lietuvos pasiuntinių būrums Brazilijoje suprojektuoti terminas yra pakeičiamas iš rugpjūčio 1 dienos į spalio 1 dieną, t. y. 4 skirsnis turi atrodyti taip: „Projektai turi būti išsiųsti juri komisijai ne vėliau 1959 metų spalio 1 dienos“. Ta pačia proga pranešama, kad informacijų ir kitais su šiuo projektu susijusiais klausimais kreiptis į Prof. inž. J. Šimoliūną, 1561 Holmes Ave., Racine, Wisc., U. S. A. PLIAS Centro Valdybos Pirmininką.

GANKSTERIZMAS LIETUVOJE

Vilniaus universiteto studentas R. Širvinskas, eidamas į namus, ties Rusų dramos teatru sutiko vyrą, kuris jo paprašė ugnies. Galą palydėjęs, trenkė studentui į galvą ir be sąmonės gulčiančiam nuėmė laikrodėlį. Milicija plėšiką išaiškino ir sulaikė. Tai buvęs 18 metų A. Račiūnas. E.

• Naujienų pavasarinis piknikas bus birželio 14 d. Bučo darže..

PAJIESKOJIMAI

— Petras Galdikas ieško brolio, Antano Galdiko, jo žmonos Onos ir jų sūnaus Leo no, kurie 1945 m. gyveno tabako ūkyje, R. R. 2 Delhi Ont., Canada.

— Ieškotojas, Petras Galdikas, Satrių k. Plikų paštas, Klaipėdos raj., Lietuva. Via U. S. S. R.

Tautiečiai! Kas žinote šiuos asmenis, labai prašau, praneškite man. R. Kalvaitis, 790 Melrose Ave., Verdun, P. Q.

— Iš Lietuvos ieškoma Marija Jurkevičienė - Dambras kaitė iš Panevėžio miesto. Į Kanadą išvykusi apie 1927 metus. Ji pati ar žinantieji apie ją, maloniai prašomi pranešti šiuo adresu: J. Gudavičius, R. R. 4, Rodney, Ont. Canada.

Šaltasis karas be ofenzivos

Žymus Azijos filosofas ir ke lių knygų autorius Lin Jutang reikalauja jokio pasigaulejimo nežinančios ir kietos politikos su sovietais, atidengiant rau donų imperijai, nusikari timus ir pavergtųjų žmonių priespaudą.

Toliau paduodama jo įdo maus straipsnio santrauka.

Dabar yra vienuoliktą valan da. Mūsų sargybų postai yra mieguisti ir apsnūdę. Labai yra malonu ir patogų tikėti, kad nėra jokio karo. Pažvelgus į naktį daug kam atrodo, kad tamsumos šešėliuose matosi balta priešo vėliava ir kad mū sų priešas darosi sukalbarnas ir nori taikos. Kodėl gi kariau ti ir už ką? Žinoma, jeigu vy ksta karas, tai tik šaltasis ka ras, o kam čia svarbu ir kas čia daug dėmesio ir šaltąjį kara?

Šaltasis karas yra idėjų ka ras, kuriame yra kariaujama už Azijos žmonių protą, nusi statymą, už jų palinkimą, už nuotaiką ir už jų ateitį, o ypa tingai už jaunąją Aziją. Jeigu šaltasis karas bus pralaimėtas, tai du trečdaliai pasaulio gy ventojų, jų turtai, išteklių ir viskas, ką jie turi, paklius So vietų Sąjungai, o tada tikras karas, ar „karštasis karas“, ka ras, kuriame šaudoma, pasida rys neišvengiamas.

Per vakariečių apsilėdimą ir nerūpestingumą, sovietai šal tame kare pasiekia laimėjimą laimėjimo, o jų laimėjimo užaugsmas ir triumfojojančios propagandos blioymas girdi mas visame pasaulyje. Jeigu mes pripažinsime šį faktą, tai nuodugnai pagalvoję suprasi me, kad paguindinis ir atydus pasaulio susikertančių idėjų perkratymas ir peržiūrėjimas yra pats svarbiausias dalykas.

Imkime, pavyzdžiui, kad ir Jungt. Amerikos Valstybių svetimiems kraštams pagalbos programą, kuri skaitoma iran kiu sulaikyti komunizmui. Rimtai pagalvoję, atrasime, kad ji jei ne visai bevalė, tai pilnai nepasiekianti tikslo.

Komunizmo grėsmė yra tie sioginė ir čia pat kabanti. Gi amerikiečių teikiama pa galba nepakels šelpiamųjų kraštų pragyvenimo lygio greičiau kaip į 30 ar 50 metų.

Be to, pats pavojingiausias da lykas, kad svetimiems kraš tams teikiama pagalba sukelia klaidingas mintis ar iliuziją, kad jūs galite doleriais nupir ki draugystę. Daug yra leng viau atiduoti dolerius negu pa bandyti suprasti, ką kitas žmo gys galvoja, o vargingas gyve mas ir skurdas privalo būti asprastas pastoviomis dešimt

mečius besitęsiančiomis pastan gomis pačių Azijos kraštų, o ne kitos valstybės, mėtančios milijonus dolerių.

Ar nebūtų daug reikšmin biau ir efektyviau parodyti ne apsisprendusioms ir komuniz mo nepažįstančioms tautoms, kad jos privalo kovoti komuniz mą savo pačių naudai, apsau gojimui vargšo žmogaus ir dirbančiųjų masių?

Neturtas ir skurdas sudaro geriausias veisimosi ir pletimo si sąlygas teoretiniam komu nizmui. Tačiau tas pats netur tas ir skurdas yra geriausias ginklas, kurį turime naudoti kovoje su Sov. Sąjunga, nes

Sov. Sąjunga daugiau kaip per 40 metų nieko nedavė ir nieko nepadarė gero varg šui sovietų žmogui, o tik tai degradavo pažemino ir iš naudojo dirbantiųjų klasę.

Šis ginklas privalo būti naudo jamas laisvojo pasaulio propa gandoje, tačiau šiandien, kada visa Azija ir Afrika kunkuliuo ja, verda ir atbunda, Vakarų demokratijos tyli lyg pūrištais liežuviais.

Komunistinė propaganda labai atydziai seka liniją, kurią gudriai suplanavo Kominter nas dar prieš kelis dešimtme čius. Komunistai padarė propa gandą mokslu, klastingai žai džiančių su tų žmonių psicho logija, kuriuos šioji propagan da nori paversti pirmiausia ma sių čempionu prieš juos pri spaudusią ir išnaudojančią kla sę, o antra, tai tautinės nepri klausomybės čempionu prieš svetimus priespaudą atnešu sius kraštus.

Šis komunistų arsenalas šal tojo karo propagandoje yra bai siai veiksmingas, nes tai šuke lia idealizmą ir revoliucionie rišką karštį ir užsidegimą jau nuose studentuose ir intelektu aluose. Komunizmas skatina ir šaukia veikti ir aukotis turint prieš akis pavojų, o amerikie čiai visai priešingai, rodo kelia į gerbūvį ir į minkštas lovas. Amerikiečių propaganda yra pakvietimas pasižiūrėti į ekrane rodomus puikius maudymo si baseinus Hollywoode. Į to kią propagandą Azijos žmonės labai šaltai reaguoja, nes tai yra tolima ir nereali.

Komunistų propagandos ti kslas visuomet buvo pastatyti ir nepatogią padėti ir sumaišyti vakariečius atitinkamu momen tu. Gi sovietai patys galeto bū ti sumaišyti ir statomi nepato gion padėtin, jeigu tik vakarie čiai to panorėtų, o tas faktas kad vakariečiai nuo to susilai ko, sudaro ir palieka įspūdį, kad Sov. Sąjunga yra visuo met patikėtina, kad ji visuo met progresyvi ir kad ji vi

suomet laisva nuo priekaištų.

Ko dabar daugiausiai vaka riečiams reikia, tai yra noro ir užsispyrimo vadinti daiktus jų tikraisiais vardais. Jungti nė ir vieninga antikomunisti nio internacionalo politika sukurta tarpe laisvojo pasaulio tautų privalo padėti tvirtus pa grindus didžiuliui planui, ku ris atidengtų pasauliui svarbiausias komunizmo silpnyses. Tokia politika privalėtų užim ti tvirtą poziciją tautų išlaisvi nimo iš rusiškojo imperializ mo, o ypatingai tas palieštų Rytų Europą ir centrinę Azi ją.

Šiandien Sov. Sąjunga yra pats pirmasis pasaulio imperialistas.

Sovietai surengė apgaulingus rinkimus ir rėmė brutalia je ga apie 20 kolonailinių mario nečių vyriausybę. Sovietų Sa junga išvystė baisų apetitą pra rydama beveik kiekvieną kai myną savo periferijoje.

Vakariečiai, pavyzdžiui, pri valėtų protestuoti, kad Lenki jos vyriausybė nėra nepriklau soma, bet gaunanti visus įsa kymus iš Sov. Sąjungos. Sovie tai tą paneigs, o vakariečiai už sispirty ir tvirtintų, kad lenkai turi marionetinę vyriausybę, kurios šniūrėlius trauko Mask va. Tas sukurtų naują ginčą — naują bylą, o tai ir yra pats svarbiausias dalykas psicholo giniame kare.

Arba, imkime, Lietuva, Latvija ir Estija turi teisę į laisvus rin kimus, o taip pat Uzbekista nas ir Kazakstanas.

Sovietai įsiutę tvirtins, kad bu vo įvykdyti laisvi rinkimai, o vakariečiai sakys, kad nebuvo. Tas sudarytų kitą bylą. Ta čiau vakariečių demokratijos pastoviai vis tokias geras pro gas praleidžia. Jie nekalbės apie tų tautų išlaisvinimą, jie sako, kad jie nebus pasirengę už tai su rusais kariauti. Jie pamiršo, kad tautinė nepriklau somybė yra labai svarbus ir gy vybinis principas ir kad vaka

riečiai yra už lenkų ar kitų pa vergtų tautų tautinę nepriklau somybę yra todėl, kad tai yra principo reikalas ir ne vakarie čių, bet lenkų, lietuvių ar ki tų naudai. Tiksliai tada ir tuo pasaulis įgytų pasitikejamą ir reikštų pagarbą ir respektą va kariečių vadovybei.

Toliau, tai antikomunistinio internacionalo politika privalėtų būtinai atidengti masių priespaudą, kuri So vietų Sąjungoje yra vykdo ma pačioje bjauriausioje for moje,

pačiomis gyvuliškiausiomis priemonėmis degraduojant žmonišką prigimtį. Sovietai baudžia 12 metų vaikus kapitalinėmis bausmė mis, siunčia moteris į po žė mės paviršiumi giliai esančias įvairias kasyklas ir naudoja sta čiai pragariškus kankinimus, kad išpaustų iš nekalto žmo gau sprisipažinimą. (Pats nau jausias sovietų išradimas yra sulaužyti žmogui kaulus, bet dar išlaikant tokią kankinio ne užgesusią gyvybę)...

Šitoki ir panašūs istorijoje negirdėti metodai, toli pralen kiantieji carų laikus, rodo, kad tarp vyriausybės ir žmonių vy ksta nesiliajantis pilietinis ka ras.

Vakariečiai privalėtų grie žtai kreiptis į Sovietų Sąjun gos vyriausybę sustabdyti tą nežmonišką dirbančiųjų vergiją ir suteikti sovietų piliečiams ltvies, kurias pa žada sovietų konstitucija.

Toliau, antikomunistinė kompanija privalėtų auklėti ir nušviesti žmonėms apie sovie tų pražutingą ir griauančią taktiką. Laisvojo pasaulio žmo nija turėtų suprasti, kad komu nistai yra daugiausia pavojū gi kada jie kalba apie taiką ir taikingą gyvenimą. Komunis tų skelbiamoji ir populiari „tai kinga koegzistencija“ ar „tai kinga evoliucija“ turi vieną tikslą — nuginkluoti opozici ją. Sovietų Sąjunga sulaužė kiekvieną sutartį, kurią kada

Motina

tautosakoje ir gyvenime

DR. MARIJOS RAMŪNIENĖS PASKAITOS MINTYS
MOTINOS DIENOS PROGA

Tautosaka galime pavadinti tautos kultūros istorija. Jei vy ras užima dominuojančią dalį kultūros kūrimo, tai moteris yra toji, kuri sąmoningai ar ne sąmoningai įkvepia augštes nius idealus tiems, kuriuos ji myli, o jie įgyvendina juos, dėl jų kovoja ir miršta. Kultūra yra trapus dalykas, ji turi bū ti puoselėjama, mylima, saugo ma, ir moteris yra toji kultū ros puoselėtoja, ir perteikė, Augštos kultūros tautos lab jau gerbia fiziškai silpnesnę, bet dvasingesnę, jausmingesnę ir švelnesnę būtybę — moterį. Žemesniosios kultūros tautos pripažįsta tik fizinę jėgą.

Mūsų tautosaka, sprendžia nt iš dainų motyvų, pavadin tume moteriška, nes joje vy rauja lyriškumas, meile asme niui, gamtai — visatai, Augš čiausiajam Kūrėjui.

Moteriška buvo ir mūsų se noji religija. Moteriškų dievy bių skaičius joje keleriopai vir

sijo vyriškiasias. Svarbiausioji buvo Žemyna, našumo, gyvy bės deivė, Motina žemės ir žmo gaus. Ir tos tarpiškos būtybės tarp dievybių ir žmonių — lau mės, raganos, burtininkės. Mo teriškos deivės bei jų padėję jos rūpinosi žmogumi nuo pat jo pradėjimo. Jos budoje jam gimstant, skyrė vienokią ar ki tokią jam dalį, lydėjo visą jo gyvenimo kelią. Gilinė nukirp davo jo gyvenimo siūlą ir so dindavo jį vėlių suolelin. Ir krikščionybę priėmus, tas gi liai išsiskynęs pagarbumas mo teriai, kaip kilnesnei būtybei, natūraliai buvo pajungtas Sv. Marijos — Mergelės ir Mo nos kultui, ir Lietuva gavo tą nuostabų vadą — Marijos Že mę.

Kokią tad vietą mūsų tauto sakoje užima motina?

ŠEIMOS SIELA.

Mergelė ir motina yra du svarbiausieji tarpiniai lietuvės moters gyvenime. Žmona tik pereinamasis laikotarpis, iki žmona taps motina. Liūdnas gyvenimas bevaikės — „nevai singa, kaip išdžiūvęs medis“. Bet ir tokiam atvejuje motiniš ki jausmai nėra paneigiami: ji yra motina visos šeimos, šei mynos, kurion įeina mergos, bernai, piemuo. Tai palikimas iš to laikotarpio, kada dar gy venome kiltimis, giminėmis.

Lietuvės moters charakteris labai nekomplikuotas. Ji pa klusni gamtos dėsniui ir savo pašaukimui — ji gimus būti motina. Germanė yra karių motina ir drauge su savo vyru ji griežta šeimos valdytoja. Ro mėnė yra matrona, valdovė. Slavės padėtis žema, ji klauso vyro, kuris yra šeimos valdo vas, nedidelė ir motinai pagar ba.

Lietuvė motina buvo augš tai gerbiama. „Juk lietuviui motina yra ne tik gerbtina, bet tiesiog šventas dalykas“. Už gauti bei įžeisti motiną buvo didžiausias nusikaltimas, se niausiais laikais net baudžia mas mirtimi. „Šios augštos pa garbos ji neisigijo griežtumu. Jos paprastumas, kukluma — meilė iki savės atsidėjimo, su šypsniu bei su ašarom visų gy venimo sunkumų priėmimas davė jai tuos pat populiarius vardus „močiutė — sengalvė lė“, „močiutė — širdelė“, „mo čiutė — rūpintojė“. „Moti nėlė Rūtužėlė“ turi dvigubą prasmę: jos meilė ir švelnu mas yra nuolatinis kaip rūtos

Nukelta į 6-tą psl.

Sulietuvino J. Skardis.

Nukelta į 6-tą psl.

Watson's

PRANCŪZ. STIL.
KELNAITĖS

396

Glaudžiai gulincios, vėsios, patogios, švelnaus nerinio iš šukuotos medvilnės... lekščiu siūlų... elastinis vi sas juosmuo ir dvigubas priekio angos aplenkimas. Tinka prie Jerseys.

W3-8

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

SESTASIS SKYRIUS — MASKVINĖ STOVYKLA

17.

1

Kelionėje, dėka nejudomo sėdėjimo ir ankštumo, atrodė, kad eina tiktai traukinys, o laikas stovi, ir kad tuo tarpu dar tiksliai vidudienis. Bet jau vakarojo, kai vežikas su daktaru ir jo daiktais vos išsiriti iš minios, kuri supo Smolensko stotį. Al taip ir buvo, o gal tuometinius įspūdžius apsluogsnėjo vė snių įspūdžių klodai, bet paskiau, atsimenant šią praeitį, jam atrodė, kad jau ir tada turėjo žmonės būriavosi tiksliai iš įpratimo, o rinktis ten nebuvo jokio reikalo, nes stalų uždan gos jau buvo nuleistos ir daugelio prikabinotos spynomis, ir prekiauti užterštoje rinkoje, kurios nešvarumai ir atmatos jau nebuvo šluojamos, nebuvo kuo. Ir jam rodėsi, kad jau tada jis matė liesus vyrus ir moteris, padoriai apsirengusius, stovė jusius nebyliu priekaištų praeiviams ir tyliai siūliusius nupir ki kokius daiktus, kurių jau niekas nepirko ir kurie niekam ne buvo reikalingi: dirbtines gėles, spiritinius kavos virtuuvus, va karinius tualetus iš gazo, panaikintų žinybų uniformas. Pa prastesnė publika prekiaavo reikalingesnėmis prekėmis: sugar gažėjusiomis žiauberėmis greit senstančios duonos, purvi nais, pašalpusiais gabaliukšiais cukraus ir perpus perpjau tais aštuntinių machorkos pokelių dalim. Ir visame turguje buvo apyvartoje kažkoks chlamas, kuris apejęs ratą per ran kas darėsi vis brangesnis.

Vežikui padarius kelioliką posūkių, dviejų gatvių sankry žoje pasirodė savas namas. Vežikas sustojo. Jurijui Andreje vičiui suspaudė kvėpavimą ir stipriai pradėjo plakti širdis, kai išlipęs iš kietos, priejo prie durų ir paskambino. Bet niekas neatsiliepė. Jurij Andrejevič paskambino antrą kartą. Kai

ir po šito niekas nepasirodė, jis kylančiu susirūpinimu pradėjo skambutį spaudyti su pertraukomis. Bet durys atsidarė ir jis iškart pamatė Antoniną Aleksandrovną. Dėl netikėtumo iš kart abu apstulbo ir net neišgirdo, kaip abu aiktėlėjo. Bet kadangi Antonina Aleksandrovna, atidariusi duris, buvo jau išskėstomis rankomis, tai taip ir krito vienas kitam į glebį. Per minutę jie abu iškart prakalbėjo, vienas kitą pertrauk dami.

— Pirmiausia ar visi sveiki?

— Taip, taip, nesirūpink. Viskas tvarkoje. Aš tau para šiau niekus. Atleisk. Bet reiks pasikalbėti. Kodėl tu netele grafavai? Markel tuojau atneš tavo daiktus. A, aš tave su prantau, tu susirūpinai, kodėl ne Jegorovna atidarė duris? Je gorovna kaime.

— O tu sulysai. Bet kokia jauna ir liekna! Aš turiu at leisti vežiką.

— Jegorovna nuvažiavo miltų parvežti. Kitus atleidome. Dabar tiktai viena nauja, Niuša, mergytė, tu jos nežinai, prie Sašenkos, ir daugiau nieko. Visi įspėti, kad tu turi atvažiuoti, visi nekantriai laukėme. Gordon, Dudorov, visi.

— Kaip gi Sašenka?

— Nieko, ačiū Dievui. Tik ką pabudo. Jeigu tu būtum ne iš kelionės, tuoj galima būtų pas jį užeiti.

— Tėtė namie?

— Ar gi tau nerašėme? Nuo ryto lig vakaro rajono dū moje. Pirmininkas. Taip, įsivaizduoki. Tu apmokėjai veži kui? Markel! Markel!

— Dangaus galybė, tikrai Juročka? Na kaip gi! Taip ir yra, jis, sakalėlis! Jurij Andrejevič, mūsų tu šviesa, neuž miršai mūsų, sugrįžai į gimtąjį užpečkį!

— Sveikas, Markel, apsikabinsime. Na, apsidėk gi ke purę, juokdary. Kas nauja, gera? Kaip žmona, dukterys?

— Kas jiems. Auga. O nauja — kol tu ten kovojai, mes taipgi nesnaudėme. Tokį kabalą pačarėme, kad veinia ms pasidarė negera, nesupaisysi! Gatvės nešluotos, namai-stogai netaisomi - nedažomi, pilvuose, kaip pasninko metu, švaru, be aneksijų ir kontribucijų.

— Aš tave, Markel, apskūsiu Jurijui Andrejevičiui.

Lietuviškojo romano klausimu

Los Angeles Dailių Menų Klube 1959 kovo 21 d. susirin kime pakalbėta apie lietuvišką romaną. Susirinkimui pirmininkavo Juozas Tininis. Ap žvelgęs tradicinio ir modernaus romano skirtumus, aptarus pastatytus klausimus, siūloma laikytis tokios romano sąvokos, kokia yra susidariusi lietuviškoje visuomenėje. Šiuo klausimu „Lietuvių Dienų“ žurnalo literatūros skyriaus redaktorius išsuntinėjo kai kuriems lietuviams rašytojams anketą; gautieji atsakymai bus skelbiami „L. D.“. Čia jis tuo reikalu kreipiasi į kolegas rašytojus, menininkus kaip Dailių Menų Klubo pirmininkas, tikėdamas pasikalbėjimuose, diskusijose pagyvinuti, pajudinti ar pagilinti lietuviško romano klausimą, geriau sužinoti vieni kitų nuomones.

Bernardas Brazdžionis: Karais užpulti rašytojai aiškinasi, jie negali rašyti, kaip nėra ar kaip nėra buvę. Bet ar buvo mūsų istorijoje Gražina, Margis? Tai gražiai aprašę rašytojai pasitarnavo savo tautai kur kas daugiau, nei apie savąją tautą blogai ar tariamai teisin gai rašiusieji ar rašantieji.

Bronys Raila lietuviško romano problema bus sunkiai sprendžiama, bet ji labai svarbi mūsų literatūros ir kultūros raidai. Judinantieji šią problemą atlieka naudingą darbą.

Mūsų romanas, pradedant gimti vos prieš pusimtį metų, dar nesukūrė savo tradicijų rutinos nei rašytojų, nei skaitytojų tarpe, kai kitose didelėse tautose romano tradicijos siekia 300—400 metų. Neturėjo me lietuviško romano skoniui daug priaugusių skaitytojų, o ir mūsų rašytojai nebuvo tvirtai romanistai. Sakysime, juk toks J. Dobilas „Blūdas“ negalėjo atlaikyti palyginimo net su vidutiniais vestiniais romanais. Konstatavimas lietuviško romano silpnumo nėra kalbinimas visiems rašytojams ar visai tautai. Tokios buvo ir pasaulio mūsų likimo aplinkybės. Lietuvoje per šimtmečius ne būta suprato, kad romanas galima ir reikia rašyti lietuviškai. Vėliau keturius dešimtmečius spauda buvo uždrausta, dar bar gi rašytojas okupuota priverstas, o užsienyje lietuviško romano problema rūpi gal keliom dešimtim žmonių.

Bet per paskutinį dešimtmetį lietuviškas romanas emigracijoje neabejotinai auga, nors sąlygos jam kurti ir publikuoti sklisti, atrodo, sunkėja. Dailiosios mūsų prozas augimas yra labai geras ženklas, nors jis vyksta gal lyriškos mažesnio vertinimo saskaityon. Kaip visame pasaulyje, taip ir pas mus ro-

manas, apysaka, novelė tampa labiausiai mėgstamos literatūros rūšys.

Daugumas mūsų vadinamų romanistų nebuvo specialiai ir deramai pasiruošę šiam amatui. O romano rašymas, reikėtų nepamiršti, dažnai yra komplikotesnė užduotis, negu daugelio kitų lengviau išmokstamų profesijų, kaip inžinieriaus, gydytojo, agronomo, teisininko, karininko ir t. t. Romano rašytojai, be bendro pasirengimo, turi turėti dar specialų kūrybos talentą. Tolstojaus „Karas ir taika“ ar Flauberto „Madame Bovary“ nebuvo poetinio įkvėpimo žiedai, o ilgų ir sunkių darbo metų vaisiai. Be romano lygmenų, arba jo „technikos“ pakėlimo negalima ne svajoti, kad mes išeitume į tarptautinę rinką ir rastume ten dėmesį ir pripažinimą. Ypač tautose, kur kultūrinis mentalitetas yra žymiai skirtingas nuo mūsų.

M. Katiliskio „Miškais ateina ruduo“ ir „Išėjusiems ne grįžti“, jeigu paimi tik tuodu pavyzdžiu, yra vėliausieji mūsų dailiosios prozos veikalai, turintieji nepaprastai gerą sąvaidą, augstyn pakeltą stilistinę kultūrą, naują originalią pažiūrą į žmones ir daiktus, atvedę mūsų literatūrą rasytojų su didžiuliu gero romanisto talentu. Bet... daugelis ženklu tuoj parodo, kad autorius nėra atidžiai studijavęs ar kreipęs dėmesio į tai, kaip turėtų būti rašomas modernus romanas, kad jis atitiktų dabartinio skaitytojo psichiką ir išvengtų anachronizmo. Rodos, autoriui tik užtektų stipriai tuos veikalus „supurtyti“, daug ką išmesti, kai ką pridėti, išvalyti ir vėl perrašyti, ir mes turėtume tai, kas vadinama šedevrais.

Drauge su mūsų romano techninės formos primityvumu pašalinimu, mūsų rašytojams reikia daugiau asmeniškos drąsos vaizduoti ir analizuoti žmones bei įvykius, kaip jis juos mato ir jaučia, o ne kaip visuo menė (dažnai labai hipokritiškai), įvairūs veiksniai ar konservatyvinė spauda pagidauja, o ne syki stičiai reikalauja. Ploksčybės, konformizmas, ideologiška išpuoduoti žmones ir įvykius, jų konfliktų sprendimai ne pagal gyvenimo eigą, o pagal vienos ar kitos ideologijos konvencionalius vadovėlius dar niekad nėra išauginę rašytojo, kuris paliktų gilesnį pėdsaką ir į kurį kreiptų dėmesio savoji tauta, nekalbant apie „visą pasaulį“. Iš šio po būvio šeiminkui, DMK na riuvi J. Tininiui, kuris dabar, rodos, rašys romaną, kalbėtojas palinkėjo daugiau rašytojiškos

drąsos ir nebūtinai visus konfliktus išspręsti pagal krikščioniškosios pasaulėžiūros vado vėlių nuostatus, ir tuo pabėgti nuo tikrojo gyvenimo drama tiškumo, kaip tai pastebima jo „sužadėtinės“ novelių rinkinyje.

Dr. Grigas Valančius. Kai mo buitės mūsų romanuose per daug, gal dėl to jis lieka lokalinis. Lietuviai rašytojai privalėtų atsisakyti bakūzių kulto!!! Ieškotina visuotinių temų, kaip kūriniuose „Daugaus ir žemės sūnūs“, „Immer selbe“ ir kt. Stebisi, kaip gali būti premijuojamas veikalas kaip „Nevesk mus į pagundą“, parinkta iš kelių ar net keliolikos atsiųstų rankraščių. Jam labai patiko „Miškais ateina ruduo“. Kas tame kūrinyje yra tipas ir kas charakteris? Kurie Dostojevskio veikėjai yra tipai ir kurie charakteriai? Iš oku puotoje Lietuvoje išleistų knygų yra gavęs ir perskaitęs Mykaloja Putino „Sukilėlius“ ir J. Grušo „Herku Mantą“. Abu jie jam labai patiko. Jis manas, kad jaunajam emigracijos rašytojui nereikėję taip pavaizduoti lietuvių partizanų kaip jie užbaigiami „Penkiuose stulpuose“. Tai tema ir tauti nis išpareigojimas, apie kurį vien pagalvojus šurpas eina

Algirdas Gustaitis: Eilė lietuvių romanistų tarsi bijosi atvirai, lietuviškai rašyti. Juos skaitant, nenoromis pagalvoja ma, kad ilguosius metus lietuvių tautą slėgusi svetimųjų okupacija bus palikusi vergiškos galvosenos net mūsų rašytojuose. Lietuviškio romanų daugumoje per nelyg siaura tematika. Galia, je per daug ne prierangūs rašyti istorinių romanų, kuriuose pajustume Lietuvos didybę, pažintume lietuvius kaip Europos nugalėtojus, lankytume senuosius Lietuvos didikus jų puikiuose pilys, gyvenusius kultūringai, turtingai, pažangiai. Apie tai rašant nereikėtų skriausti veikėjų, iš jų atimant literatūrinis charakterius. Rašomąjį laikotarpį būtina pastudijuoti. Nėra jokio reikalo patriotiškumui pirkti pigiausią kainą, žalojant kūrinių.

Mūsų romanuose per daug entuziastingai vaizduojami skurdžiai, nevengiant pašaipos lietuviams didikams, tarsi lietuviai būtų profesionaliai vargšai, o klimingųjų mes niekad nebūtume turėję. Nedrįstama net užsiminti apie Mindaugo, Radvilų, Sapiegų ainius, kurie gal neišnyko kaip dūmai audroje, o yra lietuvių tautoje. Taki kritiška rašyba nepriešdėda prie lietuvių charakterio ugdymo, nei prie lietuvių romano išėjimo į kitas tautas. Iš dalies dėl to kalti recenzentai peridikoje, šiltai priimę „gimtosios

bakūzės“ autorius ir jiems pabardami komplimentų kaip tariamai lietuviško gyvenimo realistams.

Užsiminęs apie mūsų romanotinkamumą tarptautiniam filmui mano, lietuviams gal būtų lengviausia prasimušti Lietuvos istoriniais kūrniais, vaizduojančiais kurį trumpą laikotarpį ar atskirą asmenį. Pav., lietuviai atmuša užpuolikus iš Rytų; ar iš Vakarų. Mūsų istorija turi abes dėkingiausių temų. Pačių lietuvių kalte, kad jos nėra deramai iškeltos ir pristatytos pasauliui.

Dr. Pr. V. Raulinaitis: Nuo lat rašoma, kalbama, norima mūsų jaunimą išauginti patriotais, kad ir toli nuo Lietuvos užaugę mylėtų Lietuvą. Bet ką jiems duoda skaityti daugumą lietuvių rašytojų? „Trumpų dienų“ ar kitur jis skaito lietuvių klampoiant purvinais patvoriais, lietuvių kaimietį ir žmogų, mato atsilikusi. Kokios Broniutės užsienyje gimė ar auge lietuvių vaikai negali mylėti. O jei rašo apie augstąjį lietuvių loupą, tai vel lietuvis rašytojas nusideda tevaizduodamas tik kunigaikščius, bet ne karalius. Kur Lietuvos karaliai? Juokinga Lietuvos galybė vaizduoti tik nuo Vytauto Didžiojo laiku. Tai buvo daug anksčiau. Kodėl nėra lietuviškų romanų iš IV, V a. prieš Kristų? Tada buvo ir lietuviški dvarai, ir lietuviai didikai: lietuviai važiavo pas Platoną, Aristotelį, Sokratą pasigilinti mokslo ir bendrai pasistudijuoti, kaip kitur tvarkomos valstybės, gyvena žmonės, kokie jų kultūriniai ir moksliniai atsiekimai. Lietuva buvo lankoma Vakarų pasaulio mokslininkų, pirklių; antai, gar sus Aristotelio mokins Plytas an lankėsi ir aprašė Lietuvą. Iš jų raštų vėliau apie Lietuvą — Aestiorumgentes — rašė Tacitas, Titus Livius, Plinius, Julius Caesaris. O ką mes žinome? Simtais kartų kartojami seni dalykai iš Dlugos, iš rusiškų nupasakojimų. Net dabar dar laikoma, kas yra netiesa, kad Lietuvos Statutas buvo surašytas gudų kalba; tik rumejo tai yra senoji rytų bažnytinė kalba, kaip kad Vakarų buvo vartojama lotynų ir graikų kalbos. Vėl Vilnius laiko mas įsteigtas 1323 metais, nors tikrumoje šis miestas jau senais laikais prieš Kristų turi savo pradžią. Ne steigimas, o sostinės perkėlimas įvyko XIV amž. Tad ar ne laikas parašyti, kas gali, istorinį romaną iš dingos senosios praeities, kokio V ar VI amžiaus prieš Kristų?

KĄ VEIKIA LIETUVOS DAILININKAI

Lietuvos dailininkų sąjungoje, kaip pareiškė jos pirmininkas dail. J. Kuzminskis, esą 233 nariai. Kaune veikia sąjungos filialas.

I klausima, ką veikia Lietuvos dailininkai, J. Kuzminskis atsakė:

Skulptorius Juozas Mikėnas dirba poeto J. Janonio paminklą, skulptorius J. Bogdanas — žuvusiems komjaunuoliams paminklą Kaune, N. Gaigalaitė — dekoratyvinę skulptūrą Palangai „Jūratė ir Kastytis“, o skulptorius R. Antinis tam pačiam kurortui „Eglė žalčių karalienė“; tapytojai: V. Mac-

tuviams rašytojams. Labai svarbu tai paskelbti spaudoje, kad sužinotų plačioji visuomenė ir okupuotoje Lietuvoje gyveną rašytojai. Br. Budriūnas — norint išlaikyti lietuvišką jaunimą lietuviams, būtina lietuvišką gyvenimą aprašyti gražiai, teigiamai; jaunimui visiškai neįdomūs šiauriniai stogai, purvas, kada Amerikoje temato asfaltą.

Diskusijose dalyvavo ir daugiau DMK narių, svečių. Lietuviško romano reikalų pokalbiai truko apie keturias valandas.

Idomu, kaip tais klausimais pasisakytų kituose miestuose gyveną lietuviai rašytojai, menininkai, kultūrininkai? (lg)

Kaip skaitytojai savo nuomonės pareiškė: Pranas Skirmantas — čia pareikšta gražių minčių ir teisingų kaltinimų lietuviams rašytojams. Labai svarbu tai paskelbti spaudoje, kad sužinotų plačioji visuomenė ir okupuotoje Lietuvoje gyveną rašytojai. Br. Budriūnas — norint išlaikyti lietuvišką jaunimą lietuviams, būtina lietuvišką gyvenimą aprašyti gražiai, teigiamai; jaunimui visiškai neįdomūs šiauriniai stogai, purvas, kada Amerikoje temato asfaltą.

Diskusijose dalyvavo ir daugiau DMK narių, svečių. Lietuviško romano reikalų pokalbiai truko apie keturias valandas.

Idomu, kaip tais klausimais pasisakytų kituose miestuose gyveną lietuviai rašytojai, menininkai, kultūrininkai? (lg)

Kaip skaitytojai savo nuomonės pareiškė: Pranas Skirmantas — čia pareikšta gražių minčių ir teisingų kaltinimų lietuviams rašytojams. Labai svarbu tai paskelbti spaudoje, kad sužinotų plačioji visuomenė ir okupuotoje Lietuvoje gyveną rašytojai. Br. Budriūnas — norint išlaikyti lietuvišką jaunimą lietuviams, būtina lietuvišką gyvenimą aprašyti gražiai, teigiamai; jaunimui visiškai neįdomūs šiauriniai stogai, purvas, kada Amerikoje temato asfaltą.

3

Svarbiausia naujiena Maskvoje buvo šis berniukas. Tik ką Sašenka gimė, Jurių Andrejevičių pašaukė kariuomenė.

KULTŪRINĖ KRONIKA

NORVEGŲ KALBININKAI APIE LIETUVIŲ KALBOS TARMES

„Lit. ir Meno“ 17(651) nr. įdėjo labai įdomų A. Vidugirio straipsnį apie kalbinius dviejų norvegų mokslininkų — akademikų, Ch. S. Stango ir O. Brocho, lituanistinius darbus.

Oslo universiteto prof. Stangas aprašė Gardino srities Zietelos rajono, Zasėčių kaimo žmonių lietuvių kalbos tarmę. O O. Brochas taip pat Gardino srities, Rodunės rajono, Žirmūnų ir Bastūnų apylinkėse gyvenančių lietuvių tarmes. Abiejų mokslininkų darbai nepaprasti įdomūs ir vertingi, kaip unikaliniai.

Juo svarbiau, kad visos tos sritys Maskvos paglemžtos ir atiduotos „broliskajai Bieclorui“, kai dabar šitie mokslininkai, išleidę savo mokslinius veikalus, įrodo, kad tai yra lietuviškos ir Lietuvai priklausančios sritys. Tat norvegų mokslininkai bado akis „teisingiausiai ir taikingiausiai“ Rusijai, kuri kolonizuoja pavergtus kraštus. Kada gi ateis galas šitam smurtininkui ir kada jo pavergtos tautos susilauks laisvės?!

KĄ VEIKIA LIETUVOS DAILININKAI

Lietuvos dailininkų sąjungoje, kaip pareiškė jos pirmininkas dail. J. Kuzminskis, esą 233 nariai. Kaune veikia sąjungos filialas.

I klausima, ką veikia Lietuvos dailininkai, J. Kuzminskis atsakė:

Skulptorius Juozas Mikėnas dirba poeto J. Janonio paminklą, skulptorius J. Bogdanas — žuvusiems komjaunuoliams paminklą Kaune, N. Gaigalaitė — dekoratyvinę skulptūrą Palangai „Jūratė ir Kastytis“, o skulptorius R. Antinis tam pačiam kurortui „Eglė žalčių karalienė“; tapytojai: V. Mac-

tuviams rašytojams. Labai svarbu tai paskelbti spaudoje, kad sužinotų plačioji visuomenė ir okupuotoje Lietuvoje gyveną rašytojai. Br. Budriūnas — norint išlaikyti lietuvišką jaunimą lietuviams, būtina lietuvišką gyvenimą aprašyti gražiai, teigiamai; jaunimui visiškai neįdomūs šiauriniai stogai, purvas, kada Amerikoje temato asfaltą.

Diskusijose dalyvavo ir daugiau DMK narių, svečių. Lietuviško romano reikalų pokalbiai truko apie keturias valandas.

Idomu, kaip tais klausimais pasisakytų kituose miestuose gyveną lietuviai rašytojai, menininkai, kultūrininkai? (lg)

Ką jis apie sūnų žinojo? Jau mobilizuotas, Jurių Andrejevič nuvyko į kliniką aplankyti Tonios. Pataikė į vaikų maitinimo valandą. Jis girdėjo, kaip vaikai verkia: „Ua, ua“, bejausmo, nes taip jau reikia. Visų balsai buvo vienoki, unisoniniai, bet vienas balsas išsiskyrė, skambėjo bosiniu atspalviu, kažkokiu paniūriu nedraugingumu. Kažkodel Jurių Andrejevič nusprendė, kad tai jo vaikas, kurio balsas turi savo veidą. Jau atspindintį jo būdą ir žmogaus likimą; verksmas su balsiniu atspalviu, savyje turinčiu jau ir savo vardą, būtent — Aleksandro vardą, kaip įsivaizdavo Jurių Andrejevič. Jurių Andrejevič neapsiriko. Kaip vėliau išaiškėjo, tai tikrai buvo Sašenka. Tai štai tas viskas, ką jis apie sūnų žinojo. Daugiau apie sūnų jis žinojo pagal paveikslėlius, kuriuos jis, būdamas fronte, gaudavo.

Kai daktaras atsinešė krepšį, žmona iš gilumos trečio kambario pašaukė:

— Jurai, galima!

Jis nuėjo pas Sašenką. Berniukas lovutėje pasirodė visai ne toks gražuolis, kaip jis atrodė foto nuotraukose, bet tai buvo tikra Jurių Andrejevičiaus motina, nuostabiai tiksliai jos kopija.

— Tai tėtė, tai tavo tėtė, — kartojo Antonina Aleksandrovna, nuleisdama lovutės tinklėlį, kad tėvas galėtų apkabinti ir paimti vaiką. Sašenka arti prisiliedo neskusta nepažįstamajai, pirmą kartą matomai, kurio galbūt išsigando, įsikibo motinai į megztinį ir traukdamas pasukubom prie motinos, tevui užgavo veidą.

— Fu, fu, Sašenka, taip negerai, — baro motina sūnui. — Parodyk, kaip tu bučiuoji, pabučiuok tėtė. — Vaikas įsirausė motinai į megztinį ir nenumaldomai raudėjo. — Ne verk, nereikia verkti, tu kvailuti.

— Palik ji ramybėje, Tonia, — paprašė daktaras. — Nekankink ji ir pati nesijaudink. Aš žinau, kokia kvailystė tau lenda į galvą. Kad tai ne šiaip sau, kad tai yra blogas ženklas. Tai menkniekis. Ir natūralu. Berniukas manęs niekad nematė. Ryt įsižiūrės, vandeniu liedamas neatsikirs.

Bet jis ir pats išėjo iš kambario, kaip vandeniu perpiltas, su negeru išėjimo jausmu.

kevičius — drobę „Kauno HE S“. V. Dilka — „Traktoriai kolūkini“; grafikai: J. Jurkūnas — iliustruoja Zemaiteis raštus, L. Paškauskaitė kuria kultūros veikėjų ir darbo žymėnų portretus oforto technika ir t. t. Dirbame visi.

MIRĖ SKULPTORIUS BRONIUS PUNDZIUS,

po sunkios ligos, eidamas 57-sius metus. Buvo gimęs 1902 m. rugsėjo 15 d. Mažeikių aps. Meną studijavo Kauno Meno mokykloje ir Paryžiaus Augštoje taikomosios dailės mokykloje. Buvo vienas žymiausių Lietuvos skulptorių, kurio kūriniai jau prieš karą Lietuvoje buvo augštai vertinami: 1944-50 metais Pundzius dėstė Kauno Valst. taikomosios ir deko ratyvinės dailės institute, o nuo 1951 metų buvo Lietuvos Valst. dailės instituto Vilniuje profesorium. Sovietų valdžios užsakytojo jo skulptūros ir paminklai buvo pastatyti ne tik Lietuvoje, bet ir vituose sovietų valdomose kraštuose. Kartu su skulptoriu Mikėnu pastatė didžiulį „Pergalės“ paminklą Karaliaučiuje. Apie jo paskutinį gyvenimo laikotarpį sužinoma, kad sunkiai sirgdamas gulėjo Maskvos ir Vilniaus ligoninėse. E.

● Kino režisierius ir operatorius V. Starošas sudarė naują kino apybraižą „Jie — kauniečiai“. Ji pasakoja apie kauniečių kovas hitlerinės okupacijos metais, apie IX fortą, V fortą, patriotų veiklą, kauniečius komjaunuolius.

● 70 vidurinių mokyklų mokytojų ir augstųjų mokyklų dėstytojų dainuoja respublikinių mokytojų namų chore.

● Lietuviškus filmus peržiūrėjo Maskvos specai ir du jų — „Julius Janonis“ ir „Adomas nori būti žmogum“ — paleido į Rusijos ir jos okupuotų tautų ekranus.

● J. Žiugžda teigia, kad sovietinė lietuvių enciklopedija yra ruošiama ir per septynmetį iš eis jos 19—20 tomų. J. Žiugžda, reverasuodamas Maskvai, sako, kad jau daug medžiagos enciklopedijai esą paruošta.

● Lietuvių senatvės pensijų nėra, todėl kupiškėnas Jurgis Bukėnas, nors ir užstatytas rašyti atsiminimus, bet nežiūrint savo amžiaus — 88 metų — yra priverstas duoną pelytis kolūkyje.

● Paskutinis „Carmen“ operos spektaklis, įvykęs balandžio 25 d. Marijos Augšto mokyklos salėje, buvo perpildytas publikos.

— Labai gerai padarėte, kad atidavėte kambarius. Aš dirbau ligoninėje, kuri taip pat buvo ponų namuose. Didžiulės amfilados, kaipur išliko parketas. Palmės užėkuso naktimis pirštus ištiesdavo virš lovų, kaip vaiduokliai. Sužėis tieji, buvę mūšiuose, baiminosi, rėkė. Tiesa, jie nebuvo visai normalūs, kontūzyti. Teko išnešti. Aš noriu pasakyti, kad gerai pasitūrinčiųjų gyvenime buvo kažkas nesveika. Ertėk liaus budėjus. Perdaug baldų, perdaug namuose kambarių, perdaug jausmų plonybių, perdaug išraiškumo. Labai gerai padarėte, kad susiglaudinate. Bet dar permaža. Reikia daugiau.

— Kas gi ten iš tavo ryšulio kyšo? Paukščio snapas, anties galva. Koks grožis! Laukinis antinas! Iškur? Sa vo akimis netikiai. Dabartiniais laikais — visas lobis!

— Vagone padovanėjo. Ilga istorija, paskiau papasakosiu. Kaip tu patarsi išvynioti ir palikti virtuvėje.

— Taip, žinoma. Tuojau pasiūsiu Niušą išdaryti jį. Žiemai pranašauja visokias baisybes, badą, šaltį.

— Taip, apie tai visur kalba. Važiuodamas aš žiūrėjau per vagono langą ir galvojau; kas šeimoje gali būti augščiau taikos ir darbo? Visa kita ne mūsų valioje. Matyt, tiesa, kad daugelį laukia nelaimės. Kaikas galvoja gelbėtis pietuose, Kaukaze, bando nuvykti kur nors toliau. Tai ne mano nusistatymas. Subrendęs vyras privalo, sukančes dantis, iš kentėti krašto likimą. Man atrodo — tai yra visiškai aišku. Kitas reikalas jūs. Kaip man norėtųsi jus išsaugoti nuo nelaimių, išsiūsti jus kur nors saugesnėn vieton, gal Suomijon. Bet jeigu mes taip po pusvalandį stovėsime ant kiekvienos pakopos, tai niekad neužlipsime į viršų.

— Palauk. Klausyk. Naujiena. Ir kokia! Aš ir užmiršau. Nikolai Nikolajevič atvažiavo.

— Koks Nikolai Nikolajevič?

— Dėdė Kolja.

— Tonia! Negali būti! Kokiū būdu?

— Na taip, kaip matai. Iš Šveicarijos. Aplinkiniu keliu per Londoną. Per Suomiją.

— Tonia! Tu nejuokauji? Jūs jį matėte? Kur jis? Ar negalima jį gauti dabar, tuojau?

BE VELYKŲ IR BOLŠEVIKŲ NEISSIVERCIA

Pavasario šventė vietoje Velykų

Žmonių sąžinės prievartavimai su užrašais kilo augstyn vi mas Rusijoje ir jos okupuotuo rš namų ir padangę. se kraštuose nėra sėkmingas. Maskaradinio parado gale todėl okupantas bando viso atžygiavo ir sunkius kailinius trauktų nuo Velykų švenčių, krusėjimus. Kad žmonės at iisukę Senis Šaltis.

Eisena užbaigiama Gedimi no aikštėje. Čia suplaukia de simtyt tūkstančių žmonių. Mi nios pasklinda ir užtvindo ne tik aikštę, bet ir parkus Gedi mino papėdėje ir patį Gedimi no kalną. Iš kalno sklinda šau domos raketos, kurių spalvoti rutuliai, kaip stebuklingi pasa ku obuoliai, blizga saulės spin duliuose.

Gedimino aikštės estradoje pasirodo sveikintojai, sakomos trumpos kalbos, prasideda dai nos, muzika. Visa tai garsia kalbiai išnešioja ir tolimiausią nuo estrados esantiems Pava sario šventės dalyviams. Kon certų programon įsiterpia ir estradon išeina jaunimo ko mandos rungtyniaujančios ko voje su margučiais. Visi stebi, kurios komandos margučiai stipresni, kas nugalės ir kuriai teks Pavasario margučių pri zas.

Visi linksmi, visi džiugauja, dainuoja, tik atgyvenęs savo dienas Šaltis šioje džiugian čioje minioje nekaip jaučiasi. Visi šaltį pašiepia pirštais ba do ir pagaliau, minios lydi mas joja Šaltis į Nerį, sėda i paruoštą valtį, ir orkestrui gro jant, nuplaukia į šiaurę... Ten jam ir vieta, o Vilniuje, visoje Lietuvoje, prasidėjo džiaugs mingas Pavasaris.

Tai buvo tikrai puikiai orga nizuota Pavasario šventė. Ji, be abejo, taps gražia masine tradicine švente, kaip jau yra tradicinėmis tapusios: Vasa ros šventė — Joninės, Žiemos karnavalas — Užgavėnės ir Ru dens — Derliaus nuėmimo šventė. Vincas Uždavinys.

Kovo 22 d. buvo Verbų sek madienis, todėl vilniečiai ir ne šėsi verbų šakelės... Ir pačiam V. Uždavinui daug maloniau būtų buvę, ati dėjus demonstraciją, gal labai tinkamą pavasariui, bet ne tai dienai, — užėiti į Katedrą ir susikaupti gal dėl daug ko. De ja, Katedros, kaip Katedros, jau seniai nėra: smurtininkas ją išplėšė iš tikinčiųjų, išnieki no ir sunaikino... Ir V. Uždavi nys, daruges su dauguma prie varta dalyvavusių eisenoje, žvalgėsi į Katedrą ir sunkiai alvalo, prisimindami buvusias ir esamas sunkias Vilniaus die nas ir slėgiančią okupaciją...

● Seriją prasimanymų 26 me „Tėvynės Balso“ n ry paleido i propagandos laukus vadina masis soc. aprūp. ministras J. Stimbursys, teigdamas, kad Lie tuvoje seneliai aprūpinami iš valstybės izdo. Tai gi yra aki plėšiškas melas. Juk labai ge rai žinoma, kad seni kolūkie čiai jokių pensijų, nei jokio ap rūpinimo iš niekur negauna ir turi dirbti ir senatvėje. O jei komunistams arba sovietams tarnaujantiems ir mokama, ta gi tikrai išimtis.

● Lietuvos baletas pastatė es tų kompozitorės L. Auster ba letą „Tina“, kalbininko aiški nimu — „Tyną“.

NIAGAROS PUSIASALIS

PENKTOSIOS NIAGAROS PUSIASALYJE JONINĖS—JAUNIMO ŠVENTĖ

1959 m. birželio 20 d. Merrit ton, Ontario.

Prieš penkis metus buvo už simota duoti Niagaros pusiasa lio lietuviams bent vieną gides nę tautinę prošvaitę. Buvo pa sirinkta Joninių diena, kuri ri šasi su žila Lietuvos praeiti mi. Švęsdami penkmetį, esa me pajėgūs iškviesti didžiausi lietuvių tautos reprezentantą L. T. M. Čiurlionio ansambli.

Kas yra Čiurlionio ansamb lis? Jį ryškiausiai apibūdina muzikas Zilevičius šiais žo džiais: — Jis visur ir visada daina vo apie Lietuvos kaimą, gamias, pievas, sodus, gegutę, lakštu tę. Apie mergelę lėlijelę, apie bernelį dobilėlį. Visose daino se atsispindėjo tėvynės mei lė, jos kancios, vargai, pasiry žimas laimėti kovoję ir grįžti i savo tėvynę... Kiek jis ašarų išspaudė klausytojams, kiek prisiminimų sukėlė apie Lietu vą, gimtinę, kiek džiaugsmo valandų jis suteikė tūkstančia ms juos girdėjusių. Čiurlionie čių koncertai tremtinių išvar gintoms ir nužmogintoms się loms buvo lyg rasa vystančiai žolei.

Brangūs Lietuviai, šią vys tanciai žolei gaivinančią rasą išgirsime ir pamatysime birže lio 20 d. Merritton Communi ty Centre Hall, Park Ave., Merritton, Ontario. (piec St. Catharines).

Jei anksčiau Joninės gausiai

lankydavot, tai šiais metais ti kimės dvigubo svečių skaičia us. Atsiliepdami pasisemsime tautinės stiprybės.

Reikia pridėti, kad Čiurlio nio ansamblio iškvietas šiai kolonijai yra nepaprastai didė lis įnašas jos kultūrineje veik loje, kuriam įvykdyti reikia di delių pastangų ir pasiaukoju sio nuodugnaus darbo yia su rištas su nemažomis išlaido mis. Pet ketverius metus vil niečiai neapsunkino visuome nės — nesikreipė, bet šiais me tais esame priversti kreiptis vi su lietuvių paramos geresniam palaikymui ir sustiprinimui mū sų tikslų. Prašome, kiek kas gali ir kuo prisidėti su auka tą dieną rengiamai loterijai. Tiki mės gera širdimi, kad kreipian tis šiuo reikalu nieks neatsisa kys ką nors mums paaukoti. Pirmieji aukotojai jau atsira do ne tik iš St. Catharines, bet ir iš Toronto. Aukotojams rei š kiamie giliausią padėką ir tiki mės, kad šie ne paskutinieji.

Pelnas skiriamas išsilaiky mui savos tautybės pietų oku puotose žemėse.

Kad St. Catharines vilnie čiai ir Torontui ir apylinkėms yra nesvetimi, vienokiu ai ki tokiu būdu pagal išgales prisi deda, tą patvirtino Toronto skautai, reikšdami padėką už 100 dol. ir dešimčiais gauti ps dėkos laiška.

VKLS St. Catharines Skyr.

TILLSONBURG-DELHI, Ont.

SĖKMINGAS VAKARAS

Lietuvių ūkininkų klubo de šimtmečio sukakties minėjį mas-pobūvis kovo 18 dieną praėjo labai sėkmingai. Visos vie tos prie stalų buvo užimtos ir didžioji vokiečių salė buvo pil na laike programos ir šokių. Nuotaika buvo itin draugiška ir iškilinga. Vakarinės me tu klubo pirm. p. Dambraus kas trumpai perstatė vakaro programą ir kalbėtojus, ir išta rė padėkos žodį susirinkusie ms.

Pirmas kalbėtojas p. Ignai tis nuosekliai gražiais žodžiais nupiešė klubo steigimo ir vei kimo paveikslą; pabrėžė jo kil nius tikslus ir nuopelnus. P. Senkus kalbėjo iš Bendruome nės pusės jausmingai pasveiki no klubo valdybą ir narius ir palinkėjo toliau tęsti tautišką ir visuomenišką darbą šioj apylinkėj kaipo sandarus ir energingas organas.

Trečias kalbėtojas p. Kuo las labai sudomino visus savo tema ir retorika. Jis nušvietė lietuvių tris charakteringas ypatybes: vaišingumą, darbš tumą ir nuomamžių palinkimą dainai. Būdamas choristas, jis meniškai nurodė, kaip lietuvis žemdirbys visur — tėvynėj ir čia su daina i darbą ir į poilsį, laisvėj ar pavergtas — dauuo ja. Ir toji daina charakterizuo ja ir vienija lietuvius. Baigda mas, pabrėžė, kad su daina mes ir grįšim i tėvynę.

Tad Klubo Valdybos vardu visiems trims kalbėtojams di delis ir širdingas aciu.

Visa minėjimo programa su sidėjo į „Varpo“ choro dai nų. Čia tarė atskirai ir ypatin gą padėkos žodį p. Gailevičiui ir visiems choristams ir choris tams, kurių dainos ilgai aidės mūsų širdyse. Choras sudarė gražų vaizdą scenoj ir tikrai buvo malonu jis klausytis.

Reiktų ilgo sarašo jei išvar dinčiau visas poetas, kurios taip uoliai pasidarbavo ruošia nt ir patiekiant vakariene. Jo ms tenka didelė padėka ir už sitarnavo ypatingo pasizymė jimo bei pagarbos.

Minėtina, kad Carling Bra veries aukavo du prizus loteri jai, taip pat ir Labatts prisidė jo.

Toks vakaro pasisekimas bu vo svarbus ir džiugus reiški nys visam klubui. Pasirodo, kad visuomenė priitaria ir re mnia klubo egzistavimą, tuo pa čiu pridoda klubui daugiau entuziazmo bei iniciatyvos atei čiai.

● Telesforo Valiaus kūrinių paroda Paryžiuje, bal. 18 d., gegužės 2 d. Paudoje buvo iš statyta dail. Valiaus autoport retas, Notre Dame, Francūzi jos gaidys ir Tinklų ciklas. Pa rodos proga buvo išleistas spe cialus leidinėlis su iveno pavei kso reprodukcija, su dailinin ko suglausta biografija, jo ruoštuju parodų sąrašu.

● Jau pasirodė Čikagoje leidžia mo bendrinės kalbos laikraščio — „Gimtoji kalba“ pirmasis šių metų numeris.

Mosko - Technikos naujienos

IZOTOPAI MEDICINOJE

Mokslo žmonės nenuilsta dės... Senas zoologas suprato mai jieško kelių ir būdų panau padėties rimtumą ir atsisedo doti naująjį mokslą kovai su didžiosiomis žmonijos nelaimė mis.

Ženevos konferencijoje, skir toje atominės energijos tai kiam panaudojimui, daug dė mesio buvo skirta referatams. padarytiems radioaktyvių ele mentų pritaikymo medicinoje sekcijoje.

Pasirodo, kad radioaktyvūs izotopai labai daug padeda nu statnt įvairius susirgimus. Pa vyzdžiui, juos galima įvesti i gyvą organizmą kaip indikator iant, ir jie gali padėti lokalizuo riant įvairių ligų (vėžio, opų) židinius. Radioaktyvus jodas jau plačiai naudojamas tiroidų fiziologiniams tyrimams, iosfo ras leidžia nustatyti opas sme genyse ir pagaliau kobaitas pa naudojamas vėžiui gydyti. Ra dioaktyvus deguonis bus pa naudotas plaučių ligų diagnos tikoje.

Konferencijoje iškelta ir naujų izotopų pritaikymo sri čių: radiokardiografija leidžia tirti pacientus, sergančius šir dies ligomis. Tyrimai parodė, kad šiuo metodu galima labai tiksliai ir, palyginti, labai pa prastai nustatyti diagnozę.

Gama spindulių zondai ir spinduliavimo kontaktoriai lei džia, be kita ko, pritaikyti nau jus diagnostikos metodus ti riant susirgusius inkstus ir ke penis. Be to, izotopai gali lo kalizuoti ir diagnostuoti be jo kio pavojaus bei skausmų (ir kartu labai tiksliai) smegenų navikus. (MG).

MIRSTANČIOJO DIENORASTIS

Viena nuodingiausiųjų gyva čių — kobra. Nuo jos įkandi mų Indijoje kasmet miršta apie 20.000 žmonių.

Tačiau ne visus gyvūnus vienodai veikia gyvačių nuo dai. Pavyzdžiui, ežys ir kiaulė paprastai nedvesia net nuo kobros įkandimo, o arko ar ganizmas labai bijo gyvatės nuodų. Pažymėtina, jog nežino ma atsitikimo, kad angis įkās už kiaulėi.

Mokslininkai jau seniai stu dijuoja šiuos reiškinys, jieško būdų, kaip apsisaugoti nuo gy vacių įkandimo bei kaip gydy ti joms įkandus. Šiame kilnia me darbe jiems kartais tenka paaukoti net savo gyvybę.

Štai koks įvykis buvo Čika goje. Į šio miesto gamtos-isto rijos muzėjų iš pietų Afrikos buvo atvežta nuodingoji gyva tė. Muzėjaus bendradarbis dr. Karolis Šmidtas nutarė smul kiai ją apžiūrėti. Narvelyje gy vatė ramiai gulėjo, tarsi, mie gojo. Mokslininkas paėmė gy vatę ranka... Šiuo momentu ji nai „pabudo“ ir suleido i zo ologo pirštą savo nuodingus dantis. Mokslininkas, metęs gyvatę atgal i narvą, pradėjo čiulpti iš žaizdos kraują. Bet tai nepadėjo. Bandė telefonu iššaukti greitąją pagalbą — pa sirodė, kad telefonas sugė

Kvinslendo valstijos gyventojai, įvertindami kartoblasčio „nuopelnus“, pastatė jam pa pminklą. (MG).

● Seni Br. Zulono, sugrįžusio iš Argentinos, tėvai turi dirbtį — vienas staliu, kita studen tų bendrabutyje, nes sovietine je Lietuvoje nėra visiems se niems žmonėms mokamų pen sijų, kaip kad yra Kanadoje, todėl ir seni žmonės Lietuvo je turi užsidirbti pragyvenimą. Net 106 metus turįs Gladkaus kas prie Zarasų gano kolūkio bandą, nes ir seni žmonės so vietuose negaudami senatvės pensijų turi sunkiai dirbti.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLÉ

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuvians nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

BELLAZZI - LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

LIUDESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

RUOŠIASI LEMIAMIEMS SUSITIKIMAMS

Didžiausias Sov. Sąjungos tikslas yra pralenkti JAV viso gyvenimo srityse, neišskiriant ir sporto. Tam dedamos didžiausios pastangos, pajungiant į savo orbitą ir pavergiant tas tautas, nes jos kovodamos su CCCP raidėmis ant savo krūtinių, tuo pačiu nesa laimėjimus visai SS. Atrodo, kad šiemetinis sportinis gyvenimas, tuo atžvilgiu siekia kulminacinę tašką, nes laukiama dviejų svarbių susitikimų tarp JAV ir Sov. Sąjungos — krepšinyje ir lengvojoje atletikoje. Ir šioms rungtynėms jau pradėta ruošti.

Kaip įvadą krepšinio susitikimui, tenka laikyti Europos vyrų krepšinio pirmenybės Turkijoje, įvykusias gegužės 21—31 d. d. Jau iš anksto SS krepšinio rinktinė buvo su traukta į Odesą, prie Juodosios jūros, kur saulė vienodai tais mėnesiais šildo, kaip ir Istam bulė (kur vyks pirmenybės), panašus yra ir klimatas. Tačiau dideliame visų nustebeimui, į SS krepšinio rinktinę nebuvo pakviestas nė vienas nei Lietuvos, nei Estijos krepšininkas.

Pagrindą sudaro Maskva, su stiprinta trim latviais — Krumišu, Muižnieku ir Valdma niu. Tačiau treniruotės pobūdžio rungtynėms, pakviesti kauniečiai.

Ar lietuviai bus SS gastro lių rinktinėje į JAV (jos pradedama lapkričio 27 d. New Yorke), šiandien sunku pasakyti, tačiau galima drąsiai tvirtinti, kad tokie žaidimai, kokių jie parodė žiemos pirmenybėse, tikrai nėra vilties nei Lietuvos, nei Petkevičiui pamačyti „Liberty“ statulos prie JAV krantų.

LENGVOJI ATLETIKA

— taip pat įėjo į savo vežes. Tačiau šioje sporto šakoje rusai be lietuvių jau negali „gyventi“. Besiruošdami rungtynėms su JAV (jos įvyks rugpjūčio pabaigoje), rusai sudarė ir kalendorių kitų susitikimų, kuriuose dalyvaus ir mūsų tautiečiai. Svarbesni yra šie susitikimai: Varšuvoje dalyvaus B. Zalagaitytė, Sofijoje — Varanauskas, Prahoje — Baltušnikas ir Varanauskas (įdomus susitikimas tarp čekų Skoblos ir Varanausko) ir vėliau Maskvoje vad. Znamenskių memorialas kartu bus ir atrankinės varžybos išvykai į JAV.

Gaila, kad mūsėškis J. Pipynas, kad mūsėškis J. Pipynas

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Albinas Pranevičius.

PO 8-5566

Darbas garantuotas.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville Lasalle.

PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

6820—43 Ave. Rosemount.

RAYmond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat
paltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

MOTINA...

Atkelta iš 3-čio psi.

žiemą vasarą žaliavimas; kaip rūta yra mergelės skaistybės simbolis, taip ir motina, nežinanti jos vedybų ir kūdikių gimdymo, lieka tyra? Po baltu nuometu baltos lėlijos veidas, po baltu nuometu ji amžiais vaidilutė.

Lietuvė motina neatskiria ma nuo namų, ji nekeliauja. Kada jaunamartė žiaurios anitos priespaudoj ilgisi prie motinos krūtinės išlieti savo sielvartą, ji eina į mišką išsiverkti, ir gegutės kukavime išgirsta savo motinos balsą. „Išgirdau gir dėjau girioj gegulę, mįsliajau, dūmojau motulė šaukia“.

Ji ištikima šeimos židinio saugotoja. Ji išlydi sūnų ir vyrą į karo žygius ir rytus, ginti vakarų sienų nuo teutonų, ir šiandieną ji tokia pati, kai lydi sūnų į aktyvią kovą į tylių didvyrio - kankinio kelią. Ir su griautuos, šaltuos namuos ji jai ištikimai, kad grįžtan tieji gimtinės žiburį pamaitytų, kad ji juos paguostų, ir sužeistų — gydyti galėtų.

Ji saugo namų santaiką švelnumu numaldo barnius, užtauria vaikus prieš tėvą. Tokiuose svarbiuose momentuose, kaip vedybos, motina turi sprendžiamą balsą. Savo rūpesčiuose ir dukros, ir sūnūs pas motiną eina paguodos ir patarimo. „Tėvas laiko tik vieną namų kerčią, motina visas 3“.

„Be tėvo vaikai tik pusiau siratos“, be motinos visiškios siratos. Ir dainose ir pasakose vaikai ypač gerai meilę jaučia motinai našlei. Sunkią piemenų, tarnų našta vilkdami, jie tik laukia, kada juos leis aplankyti motinas. „Ant tavo kelių, motinėle, na dėti galva taip saldu“. Koks yra švelniausias pasaulio daiktas? — klausia patarlė — „Motinos ranka“, ranka nuo darbo sulenktais, neretai suluošintais pirštais, delnai sukietai nuo laukų ir namų darbų, ranka su skilus ir pajudus nuo žemės, saulės ir lietaus.

ŠEIMOS TIKSLAS

Motinyse mergaitė buvo ruošiamas nuo pat jos užgimi mo; ją motina maitino savo

rai pažįstamas futbol klubas BC Augsburg (su juo lietuvių žaidė daugelį kartų) iškrito iš pietinės Vokietijos futbol lygos.

— Vilniečio A. Jočio dar 1941 m. atsiėtas rekordas (14,8 sek.) 110 m kliūtiname bėgime ir šiandieną yra geriausias Lietuvos pasekmė.

K. B. LFK Lituanicos futbolo komanda savo trečioje pirmenybių rungtynėse pelnė trečią pergalę, nugalėdama Ilammond (Ind.) Poloniją 7:3.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal.

Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas PO 6-5421.

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškelis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar gerėsnis būdas jiems pradžuginti:

Kalbėkite jiems, rašant savo balsą į nedidžią plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

MONTREAL

DLK VYTAUTO KLUBO PIRMININKAMS PASIKEITUS

Keičiantis „valdžiai“ visuo met tariaama žodis. Senoji polydima su vienokiais ar kitokiais komplimentais. Naujoji pasitinkama su linkėjimais-viltimi. D. L. K. Vytauto Nep. klubo pirmininkai pasikeitė gegužės 3 d. — klubo pašalpinės susirinkimo proga. Tegul bus leista tarti, nors trumpą žodį ta proga.

Senasis pirmininkas, Juozas Skinkis, į klubo pirmininko postą atėjo prieš ketveris metus, kuomet Montrealio lietuvių visuomenėje buvo dar susiškaldymas, nesantaika. J. Skinkis, kaip naują klubo pirmininką, kuris pažįsta vietos sąlygas, visuomenė sutiko su giedriomis simpatijomis. Šis, Lietuvos šviesiausio krašto — Suvalkijos — ūkininko sūnus, savo gyvenime matęs šalto ir silto, buvęs turtingo žemvaldžio sūnus, po žinomųjų įvykių, buvo priverstas apieisti numyčius jaunystės laukus, palikti Reikiškį kaimą, esantį Kybartų valsčiuje, ir atsidurti veją nu bučiuotoje Kanadoje, pakelti emigranto vargus.

Iš prigimties turėdamas su valkiečio jautrumą, pastabumą ir šaltą galvą, sutiko būti klubo pirmininku. Ir reikia pripažinti, kad jo pirmininkavimas nors ir nelengvomis vietos sąlygomis, buvo tiek klubui, tiek ir pačiai kolonijai, vaisingas ir naudingas.

Jo nuolaidumas, šaltumas ir kantrumas davė vaisių. Per tą laiką sparciai nyko vad. senųjų ir naujųjų ateivių skirtumai. Galiausiai ir jų teisės, atskaita draudimą pirkti žemę, liko praktiškai suvienodintos.

Reikia palinkėti, kad po ketverių metų darbo, pailsėjęs, J. Skinkis nesiliktų nuošalus, bet vėl savo autoritetu, šaltu galvoju, patyrimu, būtų klubui ir toliau rimtu talkininku.

Naujasis pirmininkas, Juozas Džiaugis, Verdunietis, eilę metų klube ejęs sekretoriaus pareigas. Skinkio pirmininkavimo metu, nuosirdžiai su juo bendradarbiavęs, pažįstas gerai klubo reikalus, žinąs vietos sąlygas, Quebec'o viešuosius ir papročio įstatymus, reikia tikėtis, sugebės tinkamai ir nuosirdžiai klubui dirbti.

Savo kalboje, perimant pareigas, nors ir trumpai, yra pasiskaitęs už visų klubo narių nuoširdų bendradarbiavimą.

Neilga praktika parodė, kad jam yra labai artimi ir naujieji ateiviai, ypač jaunimas. Ne mažą rūpesčio jis dėjo, kad vaikai duotų geresnius vaisius, ypač laukdavo ateinant jauni mo. Šį kartą paskelbtas vėjus, jo, jau iki šiolai neapvylė.

Todėl reikia turėti šviesų vilčių, kad D. L. K. Vytauto nepk. klubas taps vienu tvir

čiausių Montrealio lietuvių ne tik ekonominių, bet ir kultūrinių vienetų.

Todėl, už padėtus bendradarbiavimo pagrindus su visais Montrealio lietuviais, buv. pirmininkui Skinkui priklausauosiuosirdi padėka, ir dabartiniam pirm. Džiaugiiui, artimam bendradarbiausiam, nuoširdžiai tenka palinkėti geros sėkmės.

Klubietis.

LABAI ĮDOMIĄ KELIONĘ

siūlo Skandinavijos oro kelių sistema, (Scandinavian air lines system), kurios kontora yra Montrealy, 1010 St. Catherine St. W., tel. UN 1-8311. Kelionė vyks per šiaurės ašigalių Himalajų kalnus, šventosios Gango upės augštupius ir ne tikait lėktuvu, bet ir kalnų arkliais. Visa kelionė truks apie dvi savaites ir kaštuos 3,741 dolerį. Informaciją duos Philip Geary nurodytu adresu. Linija ruošia ir kitas keliones.

PADEKIME SERGANTIE MS BROLIAMS VOKIETIJOJE

kuriems yra reikalingi ypatingai vyriški rūbai. Galintieji juos sušlepti, savo dovaną malonėkite atnešti A. V. klebonijon. (AV).

● Aušros Vartų bažnyčios statybos fondui auškojo: K. Smilgevičius 80 dol., J. Daniliauskas iš Ottavos 50 dol., J. Jokuškauskas 50 dol., P. Jokuškauskas 50 dol., J. Leknickas 50 dol., K. Toliušis 50 dol. ir N. N. 100 dol.

DAINININKAMS — MUZIKAMS

Neatidėliokite iki PASISEKI MO — kurkite jį patys.

Įrašykite į plokšteles jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias prisistatymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio (Home Recording Service)

4044 Ontario St. E.,

Montreal — LA 6-7521.

E. KARDELIENĖS MUZIKOS STUODIJOS

mokinių koncertas šiemet yra paskirtas birželio 13 dieną, šeštadienį ir įvyks po pietų Aušros Vartų salėje. Visi tautiečiai maloniai prašomi šią datą rezervuoti priegauščio muzikinio jaunimo koncertui. Koncerto pradžia 8 val. vakaro.

● Pirkis nedidelį šaldytuvą - frigidierį gerame stovyje. Skam nepk. klubas taps vienu tvir

M. MAČIUKAS

VYRISKŲ IR
MOTERISKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

HAMILTON

Paremkime savąjį jaunimą —

Dalyvaukite ateinančią šeštadienį,
gegužės 23 d.,

Slovakų salėje, 1406 Barton St. E.

ruošiamame vaidinime, kur pamatysime I. Jokubymenės
parašytą ir jos režisuojamą

„MISKO IDILIJA“.

kurią suvaidins Hamiltono jaunimas.

Po programos šokiai, grojant Benni Ferri orkestrui.
Veiks įvairių gėrimų bufetas su karštais užkandžiais.
Didelė ir turtinga loterija!

Felinas skiriamas jaunimo vasaros stovykloms remti.
Pradžią 7 v. v., punktualiai. Įėjimas \$ 1.25.

Hamiltono Skautams Remti D-jos Valdyba.

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ NAUJŲ NARIŲ SĄRAŠAS NR. 21.

Skelbiame ir nuoširdžiai Klemensas ir Elena, Buffalo
dėkojame žemiau išvardintie 22, NY., USA; Vindašienė E.,
ms tautiečiams, prisidėjusiems Straffordville, Ont.; HLDMB
prie didžiojo tautinio darbo — „Aukuras“, Beniušis Vyt., Kle
Lietuvių namų Hamiltone stei vaitė Marg., Gečas Paul., Pa
gimo: ris, Ont.; Matelis Ciprus, Del
1. Nauji nariai įnešę po 200 hi, Ont.; Siurnienė Ona, Till
dol.: Vindašius Edm., R. R. 1, sonburg, Ont.; Šajauka Ig.,
Starfordville, Ont. Vindašii St. Catharines, Ont.; Galdikas
tė Virginija, R. R. 1, Strafford Kazys, St. Catharines, Ont.;
ville, Ont. Armonas Petras.

2. Nauji nariai įnešę po 100 3. Kesiūnas Ant., anksčiau
dol.: Povilauskas Frances, Kve įnešęs 40 dol., dabar pridėjo
daras Kazys, Gasiūnienė Sta 60 dol.; Vegis Ig. 50(50) dol.;
sė, Adomauskienė Ona, Sakas Žebertavičius Alf. 50(50) dol.

A. LIUDZIUS, B.L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio
biznio pirkimo-pardavimo
dokumentų sudarymas ir
visi kiti notariniai reikalai.
Telsiniai patarnavimai.
Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

Įvairūs siuntiniai I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IS KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės,
vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.
Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknėlėms
medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius,
kurie sudaromi mūsų krautuvių ir siunčiami iš Kanados.
Prieš sudarant siuntinį prašome užteiti pas mus ir apžiūrėti
medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite
patenkinti.

IS EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeo-
nus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauči peiliukus,
parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles,
įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus \$13.22	20 kg cukraus \$21.85
10 kg taukų \$22.60	20 kg taukų \$39.60
10 kg ryžių \$14.80	20 kg ryžių \$24.45
10 kg sviesto \$31.94	20 kg sviesto \$53.45

(I Sibiją iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg — \$2.50)

Siuvama kojėnė mašina firmos „Minerva-122“ (medinis sta-
lukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius —
į Europą \$175.00 į Aziją \$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir ge-
riau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir
mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.
Standartinis medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniai-
ms prašome reikauti mūsų atpausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn.
svečio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst.,
siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsime gavę sąskaita.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ISTAIGA:

549 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadienis-penktadienis nuo 9 v.
ryto iki 7 val. vak. Šeštadienis—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALOZA

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš
7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val.
vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus
įstaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2
val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.
Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

ir į kitus sovietų kraštus.

Pavyzdžiui: 6½ jardo viln. medž., dviem vyri. ar
mot. kostiumam tikrai \$ 29.00.

6 jrd. viln. medž. vyr. ir mot. 2 paltam \$32.00 ir tt.

Taip pat siunčiame įvairias medžiagas, maistą, vaistus,
odą, avalynę, laikrodžius, akordeonus ir kt.

per

LITHUANIAN TRADING COMPANY
London, England.

HAMILTONE ATSTOVAS

P. S. SAVICKAS

58 Garfield Ave., S. Tel. LI 9-8942.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

INFORMACIJA IR PADĖKA

I šių metų atsišaukimą su
šelpiti veteraną prof. M. Bir
žišką iki gegužės mėn. susku
bo teigiamai atsiliepti palygi
namai nedaug kas. Kiti, netaip
jautrūs, netaip greit, dar savo
kilnaus pasiryžimo dėl įvairių
priežasčių neprisirengę įvyk
dyti. Ligšiol yra paaukavę šie
asmenys ir organizacijos: Lie
tuvų Prof. Draugija, V. Sruo
gienė, V. Stanka, E. ir V. Balt
rušaičiai, A. Gatautas, St. Dir
mantas, St. Kolupaila, Giedrė
Sidrys, K. ir S. Rimkus, J. A.
Urbanas, Liet. Bendr. Bosto
no apylinkė ir J. Urbanavičių
tė su Dr. V. Tercijonu.

Kai kurie geros širdies ir va-
lios tautiečiai, ar atsišaukimą
kviečiantį aukoti, paskaitę ar
savo išmanymu ir sąžine veia
mi, patys nusiunčia money or
derius, čekius ar perlaides tie
siog kam pašalpa skirta. Žino
ma, tas yra labai gražu ir gir-
tina, bet... Vienas pirmųjų au-
kotojų, geriau painformuotas
apie padėtį prof. M. Biržiškos
namuose, rašydamas man ap-
gailestauja, kad atsišaukime
nebuvo paprašyta gerbiamųjų
aukotojų nusiųsti uetarpiai
profesoriui. Nes tas sudaro
Jam papildomo „klapato“ ir
net vargelio. Gavęs savo var-
du čekį, garbingo amžiau vete-
ranas pats turi vykkti čekį do-
leriu pakeisti. Ogi netik šofe

Pastaba: Skliaustuose pažy-
mėtos sumos rodo: kiek tie as-
menys buvo įnešę anksčiau.
Valdyba.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West
Room 301

(kampus Bay & Richmond)
TORONTO, ONTARIO

Telefonai

Istaigos Namų
EM 2-2585 ST 8-5088

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bllor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

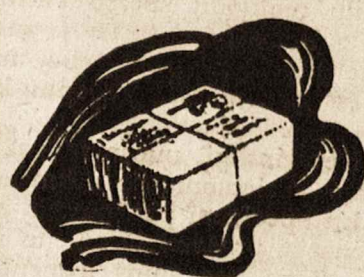
Tel. Office WA 4-3501

Res. BE 3-0978

RUOŠIAMA VIETA „KAUNO JŪRAI“

Paskutiniai gyventojai išsi-
kelia iš būsimos „Kauno jū-
ros“ rajono. Kertamas likęs
miškas, raunami kelmiai ir atlie-
kami kiti darbai, susiję su bū-
simu užtvindinimu. Didės-
dalis jau paruošta užtvindini-
mui. E.

● Pirmoji lietuviškos konstruk-
cijos turbina būsianti pradėta
gaminti šiemet. Iki šiol „Per-
galės“ turbinų fabrikas turbi-
nas gamino pagal svetimus pa-
vyzdžius ir projektus.

MEDŽIAGOS — MAISTAS — VAISTAI

Greičiausiai ir pigiausiai
persiunčiami siuntiniai į
tėvynę

JKAMIENSKI
JANIQUE TRADING CO

415 QUEEN ST. W. TORONTO 3, EM 4-4026

Skyriai: Hamiltone,
St. Catharines ir kitur.

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,
gyvybės ir kt.

Telef. L. E. - 4-3608

FRANO BARAUSKO
DRAUDIMO

AGENTŪRA
33 Westmoreland Ave.

Toronto, Ont.

LONDON, Ont.

Toks pat nuotaikingas

ir paskutinis didelis

šokių vakaras

LONDONE

įvyks gegužės 30 d., šeštadienį,

graziojoje O. F. T. salėje, 555 Dundas St.

(Highway Nr. 2 tęsinys) prie William St.

Padidintas orkestras. Bufetas su visų rūšių gėrimais!
Loterija. Nauja, dar negirdėta programa! Pradžią 8 val.
vak. vasaros laiku. Rengia — L. L. Choras.

Plačiau skaitykite ateinančios savaitės „N. L.“ numerį.

Visi kviečiami atsilankyti ir paremti mūsų pastangas
kultūrinėje srityje. Rengėjai.

JUOKDARIAI...

PADEKITE ATSAKYTI Į KLAUSIMUS

„Nepriklausoma Lietuva“ biro tundra, Jakutske ir tt.?
14(628)-me n-ry uždavė Lietu 6. Kodėl jūs raudate dėl lie
vos okupanto tarnams dešimt tuvių, esančių Vakaruose, ko
klausimų, į kuriuos jie niekaip dėl jūs neraudate dėl lietuvių,
nesugeba atsakyti, — todėl da esančių Rytuose?
bar šitie klausimai patiekiami 7. Jūs pūtėte miglas, kad vi
jų vienminčiams Amerikoje — sičioms politiniams „nusikaltė
Bimbai, Andruliui, Mizarai, liams“ yra duota amnestija,—
Jonikui. Kai Lietuvos okupan tai kodėl amnestsia neduoda
to tarnai, esantieji Lietuvoje, ma ištremti į Sibiją ir kitas
nesugeba atsakyti, tai dažar rusų okupuotas sritis — Tad
jūs jiems padėkite ir atsakyki žikiją, Turkmeniją, Buriatiją
te į sekančius, dabar pakaito ir ir tt?

8. Kodėl Lietuvai, sovieti
nei Lietuvai, negražinamas Ka
ra liaučiaus kraštas, kai jis yra
dalis Mažosios Lietuvos, ir ko
dėl jis prijungtas prie Lenin
grado oblasties, kuri su Mažą
ja Lietuva neturi nieko bend
ra?

9. Kodėl prievartaujami Lie
tuvos kultūrininkai — rašyto
jai, menininkai, moksininkai
ir verčiami apsikaltinti išgal
votomis kaltėmis?

10. Kodėl Chruščiovas pa
sveikino Mao-Tse-tungą, su
laukusį 60 metų amžiaus, o ko
dėl nepasveikino Justo Palec
kio, tuo pat metu sulaukusio
taip pat 60 metų amžiaus ir,
be to, esantį R. S. F. S. R. vi
mime — Sibire, Vorkutoje, Si
ceprezidento pareigose?

40 METŲ LIETUVIŲ DRA MOS SPEKTAKLIUI

Rusijos okupacijoje būdama, je“, „Ponas ir muzikar“, „De
Lietuva 40 metų neturėjo tei de atvažiuavo“, „Blinda“, „Vel
sės spausdinti jokių raštų ir tu nias ne boba“, „Neatmezgia
rėti savo teatro. Bet 1899 me mas mazgas“, „Alkani žmo
tų rugpjūčio 20 d. Palangoje nės“, „Ant bedugnės krašto“,
grupė patriotų surizikavo ir pa „Žilė galvon, velnias uode
statė Keturakio (neseniai mi gon“.

Primityvus buvo, palygina
mai, šie veikalai, primityvus
jų pastatymas ir vaidinimas,
bet vis dėlto jie atliko savo di
delę rolę ir per tai lietuvių tau-
ta nepriglausomybės laikais
priėjo ir prie profesinio teatro
ir išaugino dramaturgų ir, be
ndrai, labai pakėlė teatro me-
nų. Nauja okupacija vėl viską
slopina, neduoda laisvės, var-
žo ir jau paruoštus veikalus
čiai — statė klijimuose ir dar
leidžia, jeigu jie pasirodė oku-
kartojami šie: „Amerika pirty

PASINAUDOKITE SLA PAGALBA

nelaimės ir ligos atveju

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

draudžia gyvybę iki \$10.000, moka ligos pašalpą iki \$325 i

mėnesį ir teikia visokeriopą paramą savo nariams.

Dėl smulkesnių inform. Toronte gyvenantieji skambinkite:

ST. JOKUBAITIS (Centrinis Atstovas) — LE 4-0773

L. Riekevičienė — RO 0-7668 V. S. Mastis — LE 2-6513

H. Chvedukas — LE 4-1528 O. Indrelėnė — LE 1-8522

A. Dūda — RO 9-4612 A. Paulauskas — LE 6-3545

Tauptyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.
Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro.
Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

MONTREAL

VISŲ MONTREALIEČIŲ AUGŠTESNIEJI LITUANIS TIKOS KURSŲ

Montrealio lietuvių Seimelio rinkimai, patogumo dėlei, da-romi tą pačią dieną, kaip ir KLB Krašto Tarybos rinkimai, būtent — birželio 7 dieną. Atėję balsuoti į KLB Krašto Tarybos rinkimus, drauge galės pa-balsuoti ir už Montrealio Lie-tuvių Seimelio narius. Nereiks dukart vaikščioti. Todel tuo-jau reikia pateikti kandidatus į Seimelio narius. Visos lie-tuvių organizacijos ir pavieniai, prašomi kandidatus siūlyti tuo-jau, nes laiko liko visai ne- daug. Kandidatus bei jų sąra-šus prašoma siųsti K. Toliušio adresu: 1907 Egan Ave, Mont-real 20.

PASKAITA PRANCŪZAMS APIE LIETUVĄ

Ponia Liliana Bulotienė, mo-kytoja, prancūzų mokyk-loje, praėjusią savaitę buvo pa-kviesta LaSalle augštesniosios mokyklos vadovybės padaryti paskaitą apie Lietuvą. P. Bulotienė šią paskaitą derino prie birželio išvežimų ir ne tik tai apibūdino Lietuvą, jos gyvenimą, dabartinę okupaciją, kurią ji pati pergyveno, išgyvenusi Lietuvoje antrosios okupacijos laikais iki 1945 metų žiemos, bet ir sovietinės Rusijos gyve-nimo sąlygas. P. L. Bulotienė kalbant apie Lietuvą, paskai-tai pailiustruoti, talkino sūnus Alvidas, kuris pagiedojo keičias lietuvių liaudies dainas, pats sau akomponuodamas pianinu. Ir p. Bulotienės paskaita ir Al-vido Bulotos muzikine įtarpa klausytojams labai patiko ir buvo priimta ne tik su dė-kingumu, bet susižavėjimu, iš-šaukusiu ir mokytojų ir moki-nių karštą padėką.

PETRO RAZANO

vestuvės su M. Mueller buvo gražios. AV bažnyčioje šliu-bas vyko giedant parapijos chorui, nes p. Razanas yra pa-stovus choro dalyvis. Po ves-tuvių buvo šaunios vaišės. N. L-vai malonu pasveikinti nuo-širdų talkininką ir palinkėti laimingos šeimos gyvenimo.

● Vyt. Pilypaitis, buvęs mont-realietis, iš Hamiltono su žmo-na savaitgalį praleido Montre-alyje pas tėvus — Šimelaičius ir Narbutus.

DR. J. SEMOGAS
Office 5441 Bannantyne
(kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.
Priėmimo valandos:
pirmadienį ir ketvirtadienį
7 — 9 p. m.
antradienį ir penktadienį
2 — 4 p. m.
trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
arba pagal susitarimą.
Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
Pacientai priimami iš
anksto susitarus
9 a. m. — 10 p. m.
išsky. antradienį: iki 6 v. p. m.
5441 Bannantyne,
(kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547
Namų: PO 8-0496

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

SKAUTŲ RĖMĖJŲ VAKARAS

Ivykęs AV salėje ir vestas Tė-vų ir rėmėjų komiteto, dau-giausia Ponios V. Kudžmienės, talkinamos k-to narių ir vi-sų skautų ir skaučių, buvo re-tai pasitaikanti nuotaikingu-mo ir ypač — pavasariškumo, kuriam formą davė gausus jau-nimo atsilankymas.

Vykstant gražiam subuvi-mui, šokiams, žaidimams, — buvo paskelbtas „rožių šokio“ konkursas gražiausiai pavasa-riskai suklelei premijuoti. P. V. Kudžmienė komisijon pa-kvietė išt. St. Naginioni, K. Toliušį ir J. Kardelį. Komisija premija — didelį tortą — pa-skyrė dviem meragaitėms — p. Gerhardaitei ir p. Strėlytei. Gausi loterija taip pat praėjo gražiu pasisekimu. Atrodo, kad vakaras duos pelno, kuris skau-tams reikalingas ypač vasaros stovyklai.

PRANESIMAS

Paminklinės lentos, žuvusie-ms už Lietuvos laisvę iskabini-mas susitrukdė dėliai numato mo Aušros Vartų bažnyčioje vidaus remonto.

Apie vidurį birželio šis klau-simas galutinai paaiškės, o jei-gu staigiai atsirastų naujos kliūtys, tai vietos lietuviškoji visuomenė bus apie tai tiksliai ir išsamiai laiku painformuota. L. K. Kūr.-Sav. S-gos Montr.-Skyriaus Valdyba.

● Pp. Volungiai, iš Hamilto-no, šį savaitgalį praleido Mont-realy, viešėdami pas pp. Šime-laičius.

● Joninės Montrealyje numa-tomos ruošti bent per du savait-galius. Vienos numatomos po-nų Girinių ūkyje, kur vyko ir pereinamais metais.

● Vytauto klubo vakariene bu-vo sėkminga, dalyvavo apie 200.

● Visuomenininką Steponą Kęsgailą atsiprašome už netiks-lią informaciją, jeigu tai jam sudarė nemalonumą.

ADVOKATAS
STASYS DAUKSA, LL. D.
Suite 25—26
152 Notre Dame St. E.
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-7026

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.
Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS
MILTON W. WINSTON,
B. A., B. C. L.
Suite 504 ir 505
4 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-6556

St. CATHARINES, Ont.

Šį šeštadienį, gegužės 23 d. 7 val. vakaro Slovakų salėje
(Welland ir Page gatvių kampas)

Šokiai
Ivyks
Veiks bufetas su įvairiais gėrimais ir užkandžiais.
Kviečiame visus Niagaros Pusiasalio lietuvius atsilankyti.
B-nės Valdyba.

DAINAVOJE
41 mylia nuo Montrealio,
5 mylios nuo Morin Heights,
sklypai prie ežero.
Žema įmoka, 48 mėnesiai išsimokėti.
Tolimesnės informacijos suteiks K. Andruškevičius vaka-rais HU 4-2384 ir V. Pėteraitis RA 1-0614 arba savaitgalį Dainavoje.

EKSKURSIJA Į OTTAWĄ AUŠROS VARTŲ ŽINIOS

buvo gausi (36 asm.) ir labai idomi. Ekskursiją Ottawoje pasitiko Dr. M. Ramūnienė, kuri jai ir vadovavo. Tevas J. Borevičius, S. J., vienuolių koplyčioje atlaikė pamaldas. P. Romūnienė pavaišinus ekskursiją pusryčiais, vežiojo ir rodė Kanados sostinės idomias vietas: parlamento rūmus, bo-tanikos sodą, bažnyčias, įdo-mesnius pastatus ir visur beži-dinčias įvairiaspalves tulpes. Buvo išvyka ir už Ottawos miesto, į dr. Sidlauskaitės ūkį, kur ji turi vasaros defektyvių vaikų stovyklą. Seimininkė ekskursiją pavaišino pietumis. K. L. K. Moterų Dr.-jos Sek-minės ruošė ekskursiją į Ot-tawą praėjo puikioje nuotai-koje. Patogių autobusų, lydi-mi dainų, pasiekėme Ka-nados sostinę ir vakare, kupi-ni įspūdžių sugrįžome paten-kinti ir geroje nuotaikoje. Idomu pastebėti, kad dr. Sid-lauskaitė ne ūkininkauja, bet ūkį yra pavertusi ir patogią sto-vyklavietę miesto vaikams. Gy-venamas patalpas atremonta-vusi lietuviškame stiliuje ir čia tikrai pasijutome lietuviš-koj aplinkoj. Čia sutikome ir daugiau Ottawos lietuvių pa-ilšėjom ir malonios Dr. Sidlaus-kaitės pavaišinti vakariene grįžome į Ottawą, kur atsisvei-kinę su p. Ramūnienė, tems-tant išvykome atgal į Montre-alį.

● P. Matulienė su sūnumi inži-nieriu sugrįžo iš Filadelfijos, viešėję pas dukterį.

PRANESIMAS VISUOMENEI
Montrealio lietuvių šeštadie-ninių mokyklų sporto šventė ivyks birželio 7 d. gražioje gam-toje prie Dorion miesto, ant upės kranto, prie Toronto ke-lio.
Neturintieji nuosavų vazi-avimo priemonių ir norintieji vyk-ti specialiai parūpintais au-tobusais, prašomi iš anksto re-gistruotis pas šiuos asmenis.
Rosemount pas p. Niedva-rą, telef. DU 9-3916, Vėdune pas p. Šeidį, telef. PO 8-8692, ir Langueuil pas p. Kazlauskie-nę, telef. OR 7-5931.
Tėvų komitetas nuosūdžiai visus kviečia atsilankyti ir pa-sigėrėti mūsų jaunimo sporto švente ir linksmai praleisti lai-ką.
Montrealio Lietuvių Šeštadie-ninių Mok-lų Tėvų Komitetas.

● P. Matulienė su sūnumi inži-nieriu sugrįžo iš Filadelfijos, viešėję pas dukterį.

IS BALTIC INVEST. CORP. VEIKLOS

Neseniai įsteigtos lietuvių bendrovės Baltica Investment Corporation valdyboje iš direk-toriaus pareigų pasitraukus S. Skučienei, direktoriumi išrink-tas stambus bendrovės sėrinis kas ukrainietis Daniel G. Max. Plesdama savo veiklą nu-mynta kryptimi, bendrove nu-pirko Rosemount, Ville LaSal-le ir kitose Montrealio vietose tinkamų statybai sklypų už 160,000 dol. Bendrovės šerų jau parduota už 70,000 dol. Lygiagrečiai su dabartine veikla, nuodugniai tiriamos są-lygos ir galimybės pradėti gy-venamų ir ypatingai komerci-nių namų statybą.

PARDUODAMA:
2 pečiai (gazo ir aliejaus),
2 lėkščių setai, lova, veneciš-
kos užuolaidos, radio aparatas,
netronomas.
Teirautis PO 6-2630.

DEMESIUI:

Draudžiame namus ir visus ob-jektus nuo gaisro ir nelaimingų atsitikimų. Taip pat parūpi-name paskolas bei atskiro atly-ginimo.

PARDUODAME
Longueuil, Quinn Blvd. kam-pas Lemoyne Blvd. žemės skly-pą 50'x80' tinkamą 2 šeimų na-mui. P. Adamonis. District Es-tate Brokers VI 2-8501.

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve „LITAS“
Santautos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos.
Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui.
Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120
Veikia sekmadienį. 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

TORONTO

JAUNŲJŲ DAILININKŲ PARODĖLĖ

Akademinio Skautų Sąju-džio proga Toronte gegužės 9 — 10 d. Lietuvių Namų Pa-ramos laukiamajame buvo su-ruošta jaunųjų dailininkų — studentų skautų — darbų pa-rodėlė. Gerai sutvarkytame kambaryje 7 autoriai išstātė 12 darbų. Tai torontiečiai P. Alba, D. Meilutė, S. Ramanaus-kas, M. Slapšys ir K. Zapkus su B. Bulotaite iš Čikagos.

Darbai įvairaus mokyklinio lygio, žinoma, nepastovūs ir daugumoje išvestiniai, betgi kaikurie visai neblogi. Iš visu išskirtini K. Zapkus ir D. Mei-lutė.

Kestutis Zapkus, Čikagos Art Institute studentas, davė vieną didelį abstraktų tapinį ir du maišyto mediumo spalvo-tus piešinius. Jo didelis, nenusi-stovėjimas vis dėlto neužtem-do aiškaus kūrybinio potencia-lo.

Toronto meno mokyklos studentė Dalia Meilutė — ki-ta išskirtina parodėlės dalyvė — parodė irgi tris darbus. Jos neblogai kontroliuotos techni-kos, lietuvišku terminu taria-vint, realistiniam medžio raizi-niui „Vėjuotą Dieną“ jury ko-kisija, susidėjusi iš dailininkų A. Tamošaičio, Tel. Valiaus ir K. Račkaus, pripažino pirmą premiją.

Parodėlė labai ribotos apim-ties, tačiau malonu, kad akade-minis jaunimas savo veikloje kreipia gerą dėmesį į svarbių kultūros aspektą — dailę. P. A. ● Dailininkas Kestutis Rač-kus, praleidęs metus Europoje ir ten tapęs ir turėjęs sėkmin-gų parodų, grįžo į Torontą ir per vasarą paviešėjęs žada, vėl vykti užjūrį, kur palankesnė-meniui nuotaika.

MONTREALIS

● Muzikas Br. Jonušas prane-ša, kad maršų plokštesles jau pataisytos ir išsiuntinėtoms, — visi užsiskiusiję — netrukus gaus. Montrealyje jos jau gau-tos.

● Raudonasis Kryžius, 2170 Dorchester, prašo aukoti krau-jo, kurio esat trūkumas.

● Natalija Vasiliauskienė bu-vo susirgusi apendicitu, dr. J. Šemogas padarė operaciją ir ligonė jau pasveikusi.

● Bedarbių Montrealyje, dar esą apie 80,000. Jų darbams or-ganizuoti Federalinė valdžia duodanti 8 ml. dol. su sąlyga, kad tiek pat pridėtų ir Quobe-co provincijos valdžia.

● Salvation Army, kurios la-bai buvo išsigandusi Rusija, Montrealyje 1958 metais 9,000 asmenų aprūpino darbu, 12,000 šeimų suteikė pagalbą, 80,000 aprūpino nakvynėmis ir 100,000 maitino pietumis.

● Bouschatei plytų dirbtuvės darbininkai paskelbė streiką, todėl, kad darbdaviai nenorį pripažinti jų profesinės s-gos.

● Plieno fabriko darbininkai Hyacinthe 6 mėn. streikavo kol gavo 10 ct. priedo už dar-bo valandą ir dar kitų pageri-nimų.

● Pašto tarnautojai, gauna 2,350 dol. per metus, Quebec'e pareikalavo 460 dol. priedo.
● A. Ališauskui Viktorijos li-goninėje padaryta akies opera-cija.
● F. Kaušakio sveikata buvo tirama Doktorų ligoninėje.
● Maudynės Šv. Elenos saloje bus atidarytos birželio 19 d.

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W.
VI 2-8501
D. N. Baltrukonis CR 6-5075
F. Jasutis LA 2-7879
A. Markevičius RA 7-4097
A. Budriūnas RA 2-8035
P. Adamonis RA 2-2472
P. Baltuonis LA 6-2084
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus. N. A. T. Z. Star, La Press.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

Rastinė: LE 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakaraus ir šeštadieniais
pagal susitarimą.
1082 Bloor W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

KANADOS PILIETYBĖS DIENOS TORONTE

kaip ir visoje Kanadoje, vyko su išskilmėmis ir jose specia-liomis programomis, kurių kaiku-rias paruošė atskiros ateivių tautos, bei jų organizacijos. Viename tokiaime parengime dalyvavo Kanados Imigracijos ministeris p. Ellen Fairclough, pasakiusi ilgą kalbą, kurioje plačiai aptarė išeivijos klau-simus Kanadoje.

KAROLIS DRUNGA

buv. LB Vokietijos Kr. Valdy-bos pirm. Jankysis Toronte geg. 24 d., 3 val. Lietuvių Namų viršutinėje salėje laikys viešą pranešimą tema: „Lietu-viai Vokietijoje ir lietuviybės problemos Vakarų Europoje“.

Kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas laisvas.

LRS Toronto sk. KONFERENCIJA IMIGRA CIJOS REIKALAIS

Metropolitan Toronto socia-linio planavimo skyriaus Imi-gracijos sekcija ruošia pirmąją viešą konferenciją, kuri ivyks gegužės 23 d., nuo 9 val. ryto iki 4.30 p. p., 146 Dupont Stre-et, „Sign of the Steer“ patal-pose.

Rytinėje sesijoje bus nagri-nėjama tema „Ar imigracija yra reikalinga“. Nagrinėjimo metu bus apklausiama eilė liu-dininkų. Po to, seks priešpie-čiai, kurių metu pagrindiniu kalbėtoju bus Mr. Jean Bouch-er. Imigracijos ir Pilietybės ministerijos Ottawoje Piliety-bės skyriaus direktorė.

Po piet konferencija dirbs atskiromis sekcijomis. Sekci-jose bus nagrinėjama: imigran-tų nuotaikos Kanados atžvil-giu, valdžios, bažnyčių bei sa-vanoriškų organizacijų reikš-mė imigrantų kūnimui ir dva-siniam gerbūviui, imigrantų įsijungimas į Kanados bend-ruomeninį gyvenimą. Visi as-menys, kurie tik domisi imi-gracijos reikalais, kviečiami dalyvauti. (CS).

● Sunkvežimį šoferių strei-kas, trukęs daugiau kaip savai-tę laiko ir iš Montrealio persi-metęs į Torontą, pasibaigė su-sitarimu.

● Lietuvos imonės esančios ge-riau įrengtos, negu kai kurios Vokietijos sovietinės zonos imonės, kurias aplankė Lietu-vos Mokslų akademijos Ener-gėtikos ir elektrotechnikos ins-tituto laboratorijos vedėjas Dauknys.

● Vilniaus šiluminio staklių gamyba ir „Zalgiris“ esą mo-derniškiau įrengtos, negu pa-našios gamyklos Magdeburg'e ar Leipcige.

● Lietuvos gėtininkelių garve-ziai pertvarkomi, siekiant pa-keisti anglis naftos kuru, — pra-nešę Vilniaus radijas, balan-džio 15 d.

● Klaipėdoje statoma nauja sil-kių apdorojimo imonė, kuri per parą apdoroja apie 600 to-nų žuvies. Naujosios imonės statybai paskirta 25,5 milijonai rublių. Pirmąją produkciją imonė duosianti 1961 metais.